

بالی
شستی بوئم نہ وینم

شیعر و پرخشان

کیخوا هہ نارہیسی

عبدالخالق کیخوا جہبار

1

بہ شتی سیئہ م

چاپی یہ کہم / ہہ ولیئر

2017

ناوی کتیب : شتی بۆ ئه و ئه وینه م بلی
بابهت : شیعر و په خشان (به شی 3)
نوسینی: کیخوا هه نارهی (عبدالخالق کیخوا جه بار)
به رگ و دیزاینی ناوه پۆک : هۆشمه ند عه بدوللا حه مک
تیراژ : 1000 دانه
نۆره ی چاپ : چاپی یه که م / 2017
چاپ : چاپخانه ی رۆژه لات / هه ولیر

له به رپوه به رایه تی گشتی کتیبخانه گشتیه کان
ژماره ی سپاردنی ( ) ی سالی 2017 ی دراوه تی

شتیك بۇ پیشه کی ...

بهناوی خودایی بهخشنده و میهرمان

شتیکی پروون و ناشکرایه کاتیك مرؤف ههست به تهنیایی دهکات و نغرؤی خهمهکانی دهبیئت و خهم دهخوات لهم کاتانه زؤر عهودالی خهم لابهریك دهبیئت. مرؤفی شاعیریش ههمان ئهم مرؤفه ههست ناسکهیه که لهگهئ خهمهکانی رۆژگار مامهله دهکات، بؤیه لهکاتهکانی تهنیایی ههست به نامویی کردن ناچار دهبیئت پهنا بؤ ههلهم ببات و پروو بکاته باومشی لاپهردهیهکی سپی و دهست به نووسینهوهی خهمهکانی بکات و وهک خؤی به ههموو ژووره پهنجهره داخراوهکاندا بکیشیئت و بهره و کهناری وون بوهکان بروات و له ههموو ئهو شوینانه خهمهکانی وهک تارماییهک له شیعرهکانیدا به جی بهیئیت.

ههر ئهمهش وایکردوووه که شیعر به دریزیایی میژووو بییته خهزینهی پاراستن و به زیندو مانهوهی زمانی رهمهنی کوردی. بؤیهش خؤم به خؤش حال دهزانم که خزمهت به زمانی دایک و رهمهنی کوردی دهکهم ئهگهر به چهند ووشهیهک یان چهند دیریکیش بیئت.

عبدالخالق جبار حمدأمین

ناسراو به (کیخوا ههناریی)

تیبینی: ئهم پیشهکیهم له کتیبی (شیعر و پهخشان)ی بهشی دووهمیش داناوه، پیم جاکتر بوو که له بهشی سییهمیهدا ههبیئت، چونکه ههر سی بهشهکه یهک بابهتن نهویش شیعر و پهخشانه.

به نشانی سیبیه... شاعر و پهنشان

وهره موتريب

موتريب وهره وا خهه دهركاي دلي گرتووم
زيندانه نهم شهو بيداري زياني رابردووم
دهي گوزهركه بو نارامي خهيالي ماندووم
شوخي نيه عهترিকা نهم بيداريه داي براندووم
ئهئين ناشق نازاده شهرم ريگاي لي گرتووم
تهنيا چاوهرپي مهرگم لهوتهي لي ونبووم
موتريب بهزهيت بيبه تهنياي و زياني پeshيوم
وامهزانه كه نه جوئيم زيندوومه ونهمردووم
لهوتهي توراوه مهستانه دل وگياني بردووم
ساموتريب خوشهويستيم بكه ناوازي بده نه
بابي به گهواهي ئيشقم له روظگاري رابردووم.

ئارەزوت بوو

ئارەزوت بوو لېرە كۆتايى بەم بەھارە بېنى
سروشت رەش پۆشكەى گۆلەكان بوەرىنى
دل بگەى بەبوركان و بەم سووتىنى
لەدونيا بەندم كەى بەتەنياو نەمدوئىنى
چى بووہ گۆلم بۆپەيمان دەشكىنى
ئەت ووت لەخودام داوايە ھۆگرم بى
عەجەب ئىستا ناتەوى بمدوئىنى
ووتەم ئىشق درەختىكە ھەموودلى نايروئىنى
ووتت خۆشەويستم بەئەندازە بوو
كەدونياش ناتوانى لەمنت دابىرىنى.

بیرتە

ئەت ووت خونچەى گوئم
ووتەم خۆزگە گولى شەھلابى
جوانى بەژن وبالا وكوئم
بۆن خۆش دەرمانى دلى بىنەوابى
ھەزاران گول نابن بەتۆ گوئم
دل ھەنگە بى گول ژيانى نابى
ئىستا ئەللى جوانم كەى گوئم
كەواتە دەبى سىنەت والا بى
شەونىە خەو بەو باخەوہ نەبىنەم
كەوتە خەندە دونيا ووتى بارابى.

وهره

وهره با به یه‌که‌وه ږوو له نازادی بکه‌ین
دهستم بگره با سه‌مای سه‌ربه‌خوی بکه‌ین
نیړ و می پیکه‌وه ږوو له نازادی بکه‌ین
دهستی ناحه‌زان بږین ئالای کوردستان هه‌لکه‌ین
له‌سایه‌ی دانیشین بانگی شه‌هیدان بکه‌ین
به‌فاتیه‌ی نازادی گیانی ئه‌وان شاد بکه‌ین
له‌گه‌ل گیانی باپیران نه‌فره‌ت له داگیرکه‌ر بکه‌ین
شیرنی نازادی دهنوشین بانگی دوستان ده‌که‌ین
گیانه‌ توش هه‌ل هه‌له‌ی سه‌ربه‌ستی لی‌بده
نیشتیمان ده‌رازی‌نینه‌وه وه‌کبه‌هه‌شتی لی‌ده‌که‌ین.

هەزم لىيە

دەموئى خال خالى سينەت بىينم
هەر لەبەرى هەتا سەرووى بالات
وەك نەقاشى لەنيودلەم بىينەخشيئەم
ئاخر بە زولفتەووە بەندەم لەدەورى بالات
بووينە كۆيلەت خەيال و هەستەگانەم
مەگەر مەرگ بىت و لە تۆيان بكات
عيشقى تۆ فەلسەفەيكە بىينايى چاوانەم
رېگاي ژان و خوشەويستەم نيشاندەدات
نامەوى بىمە ئەفلاتون دوور لە تۆى جوان
سۆزى تۆ نەفرەتى خوشەويستەم لىبكات.

هه مووکات هه ر عاشق دهبیم

که گوئی جوان و دلرفین دهبینم

عاشق دهبیم

که هه وارگهی خیلی کوردان دهبینم

عاشق دهبیم

که پۆل پۆل قوتابییانی زانکۆدهبینم

عاشق دهبیم

هه ر کاتی ئاوه دانی و پیشکته وتن دهبینم

عاشق دهبیم

له هه رشوینی کورد به پۆشاکێ کوردی

دهبینم عاشق دهبیم

که گۆنای وهک میڕگی شههلا دهبینم

عاشق دهبیم

که جوانی سروشتی کوردستان دهبینم

عاشق دەبەم
كەتاج ئەستىرە لەسەر شانى كورد دەبينەم
عاشق دەبەم
تەنيا ئەو كاتانەى داگىر كەر دىنەو خەيالەم
دەنالەيم
بەلام كاتى ئالاي كوردستان دەبينەم
تەهەلئەچمەو عاشق دەبەم
ئەوئەندەم خاك و گەل خۆش دەوى
هەموو كاتى پىيى
عاشق دەبەم.

دلبەرم

دلبەرم كە گۆنایی ئالى تۆم دیت
سەرسامى ئەم ھەموو جوانیە بووم
وہك بولبول شەیدای دیدەنى
رۈوخسارى خونچەى ئەو بەیانىە بووم
منى سەر لیشیواو مەستى جوانى
زامدارى تىرى ئە وچاوانە بووم
تا ئیستا بەندى عیشم پیناپسى
گیرۆدەى زولفى ئالۆز و بى شانە بووم
هیشتاش بەزامدارى دەخولیمەوہ
خۆزگە لەدەورى گۆنات پەروانە بووم.

ئەھا من

ئەھا من ئىشقى ئازادىم لە دلدایە
ئارەزوى سەمايى سەربەخۆيى دەكەم
دە تۆش وەرە دەستم بگرە گیانە
نامەوى پىشت لە ھەلپەركيى كوردى بکەم
دەى بەلانى پۆشاکى مۆدەو مۆدیرن
دەمەھوى ھەست بەكورد بوونت بکەم
بۆ بەدەستوورى دووژمان لەگەل یەكدانىشىن
ھەست بەخۆشەويستى كوردانەى تۆ نەكەم
گەرلپەرە بەدواوہ بەكوردى نەتبينم
دەبى بۆ گلەيى لە دووژمانى كوردبکەم
بۆ ئازادى كوردستان دەستى تۆم دەوى
وەرە دەستم بگرە با ھەست بەتەنيايى نەكەم.

تۆ

تۆ له بهختى خۆت رازى نى
منىش بۆ باوهشى تۆدهگرىم
دهردى دلت لاي من دهكەى
به چاوى تۆ له دلشكان بهرىم
گەرچى دۆزهخ دهمترسىنى
بهلام من له دۆزهخيش بهرىم
وهره روو له بهههشت بكهين
نامهوى چيتر دوور له تۆ بژىم
لهوى سنورىك بۆ ئارهزوو نىيه
دادوهرىك ههيه كهرىم و رهحىم.

خودايه

خودايه ئيشقى ئەو دلبەرە شىتە
ھەر لە ھەورى بەھار دەچى
دەمگرىنى و بەرى رۆژ دەگرى
بى باران دەرواۋو بەسەردەچى
دلى شەيدام ھىندە بى ئوقرەيە
ۋەرزىرە نالەى بو ئاسمان دەچى
گەرچى تاو نا تاۋىك دىتەۋە
ئەترسم بەھارى ژيان بەسەر بچى.

مهستانه

مهستانه چاوه پيتم وهره ئه م شهو
ئیحرامی بیداری و ته نیایم بشکینه
ئاشنایکه به تیری چاوت خه یالی خاو
ده ئین حه رامه ته وافی ئه و لیوه شیرنه
گهرچی دایپوشیوه گونات زولفی خاو
نامه وی له گه ل قازی بدویم له مه یخانه
یا به ئینی بدهم به مفتی به هه لاهه لاهو
دهبا نه ترس و بیباکین له م دووانه
هیچیش له خودا بزرنییه به رۆژ و شهو
تۆش په ری به هه شتی من به گیانه.

مەردايەتيم

مەردايەتيم ئەبەد بەوانە وەرنەگرت لەكەس
بەندەيى و كۆيلەيم نەكرد بۆخەلكى تەرەس
كۆشك و تەلارم نەويستووە لەپياوى ناكەس
رۆژى سەگى كەس نەبوومە وەك حەرەس
هەتا پيمكرايى ئازادىخواز بوويمە و بەس
مەربوويمە لەپيىستى گورگ وەك زۆر كەس
گورگى ناوپيىستى مەرنەبوومە لەگەل كەس
بەعيشقى تۆ ئيىستاش كوردايەتى نادەم بە كەس
سەرودەتم خامەيەكى دراو پيىنوسىكى شكاوہ بەس
خەباتى من بى سنوورە سوپاسم ناوى لە كەس
كوردستان يان نەمان نابمە سەپانى باوكى كەس.

ئازيزم

ئازيزم پروابكه هەر له خۆوه جوانى
ئىترخهريكى رازاندنهوه و ئاوينه مه به
هينده شيرينه يادگار ييه كانى پيکه وه بوون
تۆبیت و خودا نيشتمانى دلم به
ئه گهر نابى به وولاتى دل و ناتوانى
دامه برى ليم ئىتر تا ئه بهد له گه لم به
وهك په رى به ههشت دل بهرم به
يان دوستيکى گيان و دۆزه خم به
دۆزه خى عيشق له دونيا خوشره
خودا به رحمه بللى دۆزه خ گهرم مه به.

سەیرکە

خودا ئەررز و ئاسمانی پیدای
که مانگ و رۆژ ئەستێرە تیایە
سەرپیچی لە فەرمانی ئەو دەکە
پێم نالیی من توانای چیم هەیه
بیانوو مەگره ئەگەر راستدەکە
سەئیب لە ملکه گەر ئارەزووت هەیه
سینهشت والا که گەر وادەکە
نه من ئەهلی سەنعانم نه تو بەرازت هەیه
ئەتەوی بیبینی وهك ئەهلی مەن
که موسلمانى و پروات به خودا هەیه.

عەزىزم

عەزىزم بېروا بىكە ئەمىرۇ كە تۇ رۇيشتى
خەيالىم تەنيا لەلەي نىگاي جوانى تۇ بوو
نەسىمىش كە هات ئارام و لەسەرخۇ بوو
شەپۇلى ھەور لەشىۋەي خەندەي تۇ بوو
باران نەمەي دەكرد وەك مەيلى تۇ بوو
گولزارىش ھەر رووخسارى تۇ بوو
ھەرچى جوان وشىرىنە لەشىۋەي تۇ بوو
دلبەرم تۇبى وئەم ھەموو جوانىەت
خۇ نالىي ئەشكى چاۋەكانم بەبى ھۇ بوو
ئەمىرۇ روح پەروانەي سەر گۇناي تۇ بوو.

مهستی و بی هوشی

من هیچ له مهستی و بی هوشی نازانم
ساتی مهست بوونم هەر ئه و کاتانهیه
که بهند و مه حکومی پهیمان و جیژوانم
تا دلبر دهرنه که وی فکر م لای خۆم نییه
مه سترم که دهستی خسته نیو دهسته کانم
خه یاللم وا ئه روات هه رئه ئی دونه نییه
واده زانم له به هه شتا له باوهشی په ریانم
ئه ی ئه و کاته ی لی دوورم دۆزه خ نییه
نووستن و مه ستیم بۆچییه بیداری شه وانم
له خه یالی بیداری بی هوشی بوونی نییه
هەر به هیوای ژوانه هیشتا دل و گیانم.

دەزانم

دەزانم ھېشتا خەوالووی و
مەیلی باوەشی دایکت ماوە
بە زولفی ئالۆزتەوہ دیارە ھېشتا
زۆرشت ھەن باس نەکراوە
مەئێ خەونە چاوەکانت نەچوقاوە
ھەرچی یاسایە پێشیل کراوە
ئەم جەنگە ئەی ئیمە تیایدا دەژین
لە لای درپندە و زل ھیزان قۆرخکراوە
مافە ئاسمانیەکان و دیموکراتیەت
پشتگوی خراوە بەس بەناو ماوە.

تاكەي

هەتاكەي ھەروا شەرمى دەكەي
بە فرمىسكى چاوت ئاگرى دلت
ھەردەئىي مانگە شەوہ گوناي ئالت
پىم نالىي لەم تاريكيە چى دەكەي
خۆ ھەرگىز تۆ نابى بە جىھانگىر
دەستم دامىنت ولاتى دل ويران نەكەي
لە شەرمان ھىندە بى بەزەيى مەبە
وہك داگىر كەر زۆردارىم لىبكەي
باوہشت والابكەوہ نەشمىلەي شەرمن
ئەگەر تۆ ئارەزووى ئوخەي دەكەي.

وا مهکه

گیانه وا مهکه توانای ئەم هه‌موو
عیشوه و غه‌مزه چاوانه‌ی تۆم نییه
دووریت هینده هیلایکی کردووم
هه‌تا ئاماده‌ی دیده‌نی تۆشم نییه
تۆش هه‌روا نازی جوانی ده‌که‌ی
وه‌ک بلی‌ی هه‌رگیز منت له‌بیر نییه
ئازیزم لی‌مگه‌رێ و فه‌رامۆشم بکه
له‌م نا دادپه‌روه‌رییه مه‌ترسه هیچ نییه
پر به‌ ده‌م هاوار بکه‌و به‌ دونیا بلی‌:
(پیرۆزم که‌ن) عاشقیکی پاکم کوشتییه.

هه‌له‌ی ئەزیزم

که من خەمی بێ توانایی تۆمه
وا مەزانه نیچیروانم راوی چاو دەکەم
به هه‌له‌دا چووی ئەگەر وابزانى
له‌پیناو به‌خشش و پاداشت هه‌وله‌دهم
ئه‌گەرچی دئسۆزی هەر وا بووه
خۆشم گومان له دئسۆزان ده‌کەم
بلیی بێ سوود بێ هه‌ولو کۆششم
پازیم مه‌که که نه‌متوانی پازیتبکه‌م
لیگه‌رێ با به ئاسووده‌یی بمرم
نامه‌وی جارێکیت ده‌ست له ملی خه‌مدا بکه‌م.

ديارى

ديارپهكانت ههمووى ئاگرو سوتينهري دل بوون
شيوهنى دلى زامداريكي زور پر زاموو كول بوون
كه هيڙى وشه وتهزوى گونات له گهل نامه نه هاتن
دهستيان له ناو خوښنى دل دهنام و قاتل بوون
چاوه كهت ئاگر له سينه ي عاشقى ميسكين دهكا
مهسته مه يلى چهن كه بابيكي دلى خوښين دهكا
كهوا تالبي ليوين و نه لقه ي زولفمان نيشان دهدا
رارهوى ميسرين و نه و رومان له مولكى چين دهكا
تاموعه يپهن بى كه زورن دهس گريبو دهس كوڙى
فهرقى سه رپه نجه ي خوښناوى هه نارهنگين دهكا
بى قسه ي خونچه ي دهمت كاتى ته به سوم روبه پرو
هه تكي شوعله يبه پرو نزمى دائيره ي پهروين دهكا
كهوا تيڙى موڙگانت له سينه مداده چى بوپيرى دل

ھىندە كەچ ئايىنە قەسىدى خانەدانى دىن دەكا
گۈل بەدەم بادى سەباوھىپىكەنى يەنى وەرە
تۆلە وەسلەم بۇ بەرە ئەو بۇيە بولبول شىن دەكا
لىت موعەييەن بىكەنالى گۈل بەدلىپەرژىن دەكا.

بى تۆيى مانايى ژيانم نيه

كه تۆ له نيو باخان دهر كهوى جوانى گول چيه
يا له حزورى تۆي جوان ژين چييه و شيرن چيه
كى دهلى به زيپر و ئەلماس نرخى تۆ ديار ده كرى
من تۆم هه بييت دل بهرم سهروهت و سامانم بۆ چيه
تۆكه شازاده و شاجوانى ئەم هه موو عالمه
نابييت كهس لافى هه بييت شاهو سولتان چييه
سه د كه رهت گيانم به فيداتى گه رقبولى ده كهى
گه ر به قوربانى بالاي تۆ نه بى من گيانم بۆ چيه
وا دهسته و يه خه م له گه ل مه رگا له سايهى چاوت
دل ئامانجى تيرى چاوى تۆ نه بى من دلّم بۆ چيه
گه رچى هيندهى شه ونم بۆن خوشن زولفه كانت
كولم يئالت به چاونه بينم شوعلهى مانگم بۆ چيه.

ووتەم دلى پى دەدەم گەر بيهوى

دەمگوت تريفهى مانگەشەوہ
لە ھەركاتىك كە دەرکەوى
ياخوا لە ناکەسان بە دووربى
خودايە گەردى لىنەكەوى
ئىستا كەوا لە بەر چاومانى
زۆر سەيرە تۆ شوعلەت دەوى
ووتەم دلى پى دەدەم گەر بيهوى
كەچى تۆ دل و گيانت دەوى
فەلسەفەى سوكرات ئەوها بوو
نەيتوانى لەگەل كەمزان نەدوى.

عیشقی تۆداستانیکه سەرتاپا ئەفسانەیه

وا باسی ئیشق و ئازادی دەکەن
ووتەم بەفیدای زولفی خاوت بەم
کە پەخش و ئالۆزە لەسەر برۆت
یا بەرەقیبی دووچاوی جوانتەم
نازانم نە بە سەرگەردی بەژن و بەلا
نە بە فیدای گەردەن و لەبانەتەم
خۆشەویستی هەلەیه ئازیزەکەم
گەرچی دەمەوی ئەپیناوت روح بەدەم
وەک دەلێن بی ئازادی ئیشق درۆیه
هەردەسەوتیەم با بەشوعلە ی من کە لەبەیداری
شەوبارینی ئەشکی بەخوڕ راپهاتوومە من
ئەم شەو بۆنەگەریم کە میلی گریانم هەیه
لەعیشق تیناگە ی نازانی چۆن دەسەوتیەم

ھەرۋا تېدەگەي كە مەيلى سووتانم ھەيە
نيگاجۋانى گول تۆمەيلى سەمات ھەيە
عېشقى تۆداستانىكە سەرتاپا ئەفسانەيە
تۆۋەك ھەور لەدوورەۋە جارجار دەمدوۋىنى
من مەيلى باۋەش و ماچى لىۋانم ھەيە
ماچ خەيالى بېدارى نەبى ھەرامبى خەو
عاشقى شەيدا كۋائىشى بەخەو و شەو ھەيە.

ساوهره دلبهرم با رۆح دهرنه چى

له وهتهى له باوهشى تۆ دوورم
هر دهلىم له خوشهويستم چى
له كى ئارام بىتهوه دلى پهرىشانم
هينده سرگردانه بۆكى بچى
كوا چ گولشه نيكي خوش ههيه
هيندهى سينهت له گولستان بچى
ژيانى بى تۆم وهك دۆزه خيكة
ساوهره دلبهرم با رۆح دهرنه چى
كه تۆ نهگه يشتووى به بههشت
ئيتز ئەم داماو به بۆ كوى بچى.

داگیرکەران

داگیرکەران بۆ رینگای
چەژنی نەورۆز دەگرن لیمان
خێره ئیوه ئاوا دین و دنیا تان
تەنگ کردوو لیمان
ئیوهی خوا نەناس و گاور دەزانن
چوار پارچە دڵ کەوتۆتە ژان
رینگری لە ئازادی گەلان ناکری
کوا صەدام و شاهانشا کەتان
ئالای کورد بە ئازادی دەشەکیتهوه
زۆر نەماوه ئیوهش لە دۆزەخ بچنە لای ئەوان.

نەورۆز

نەورۆز ئەى پېناسەى

كورد له ئازايەتى

هاندهرى كورد له كوردايەتى

تاكه چهژنى نەتەوايەتى

هېماى خۆراگرى و مەردايەتى

دووژمنان له نەورۆز دەترسن

كه كورد هەلگرى مەشخەليەتى

داگيركه ران باش دەزانن

كورد كۆل نادن له كوردايەتى

هەموو رۆژيک دەگەن بە نەورۆز

تا دەگەن بە ئازادى و سەربەستى.

ئەمىرۇ رۇژىكى نەتەۋەيىيە

كوردان ديسان وا نەورۇزە
واتاى سەركەۋتنيكى پيرۇزە
ئەمىرۇ رۇژىكى نەتەۋەيىيە
جەژنى گەلە و جەژنى ھۆزە
ھەمووان لە وواتاى تىبگەن
سەربەخۇى و سەركەۋتن پيرۇزە
نابى نەورۇز بەس بو ھەلپەركىنەبى
كە ھىشتا ژىردەستە ئەم خاكە پيرۇزە
ۋەرن با لەگەل كاۋەى زەمانەبىن
تا ئازاد دەكەين ئەم گەل و ھۆزە.

چاوی جوانت چی لیّم دهوی

گیانه چاوی جوانت چی لیّم دهوی
دهمترسیّنْ به تیخی برؤ و تیری موژگانت
سیّره لیّمگرتووه به رؤژو شهو
له بهرلیوی ئال وکولی وهك گولّ جوانت
بیّهوده وا ئه ژنوی دلّ دهله رزی
دهترسیّ له داو داوهی زولف له سه ر شانت
که دهرگای باخی سینهت بترازی
دلی ویرانی من به جاریک بیّ به نیشتیمانت
دیمؤگرافیای سروشتی بگؤری
بمکهی به کؤیلهی خهندهو چاوانی جوانت.

گۆی گرن

بیری ئازادی بی سووده
گەر ریبواری ئاشق نه بی
بی واتایه هزری سهر بهستی
هەر گه لیک زانا و دانا نه بی
برایان هه وئی داهینان بدن
بانامیرو چهکی شۆرستان هه بی
وهک پزیشک و ئەندازیار بن هه موو
چاوی له ده ری خۆری تیوه ری
ئازادی یه کړیزی و زانستی ده وی.

ياران

ياران من كه عاشقى شوخىكى
دەستكردى زاتى خودام
بۇعاشقى نورى جەمال و
پاكي خوداي خۇم نەبەم
چى ھەيە كه دروست نەكرابى
ھەرچى لەسەر زەويە نامىنى
شىتتییە بۇ من ئەگەر بەتەنى
داواى نەمرى و بەقاي لیبكەم
لیمگەرین با سەربەست بژیم
دونیا ھەمووی ھەر بۇ ئیوہبى
ئىلاھى من تەنیا ئازادیم دەوى
ئارامبى باوھشى یارو وولاتەكەم.

من ئالوودەى جوانى تۆم

خەرىكى زولفى خاوتەم
لەسەر كوئمت لايبەدەم
تا لە گوئى گوئى جىوانت
بۆنى خونچەى بەهاربىكەم
من ئالوودەى جوانى تۆم
چى لە سروشت و ژيان بىكەم
سا بلى بە زولفت لاجى
با سەپىرى چاۋ و برو و
روخسارى شىرىنى جوانبىكەم.

بزانه لییره

بزانه لییره پیوه‌ری زانست هه‌یه
لیکدانه‌وه‌ی به‌رزی و نزمی هه‌یه
گه‌رچی من له‌سه‌ر زه‌وی ده‌ژیم
دیاره که ئاسمانیکی پان و پۆر هه‌یه
شه‌وی ره‌ش و رۆژی روون هه‌یه
ئه‌ستیره‌ی زۆر و مانگی گه‌ش هه‌یه
لیرانه رووه‌ك و گیاندار بی ژماره‌یه
هه‌ر لییره نه‌مان و گو‌رستان هه‌یه
که‌واته بزانه دۆزه‌خ و به‌هه‌شت هه‌یه.

دلبەرم

دلبەرم چاۋەكانت ھېندە غەمبار ديارن
پېم نالئى چۈنە دلت ئوقرەيى گرتوۋە
كولمى ئالت ۋەك نەخشەي نىشتيمانە
سالانىكە لەئومەم گەردى لەسەر كەوتوۋە
دەسا دەخىلى خالى گەردنت بېم ۋەرە
تالى من راجلەكېنە وابزانەم خەوتوۋە
بۇيە پەرچەمى ئالۆزت ناشەكېتەۋە
ئەي بۆچىمە دلبەرم ئەم ھزر ھىزو بازوۋە
سەد نەفرەت لە ژىردەستى بېت
كوانى كۆيلەيى لەكويى دونيا ماۋە.

چاوه پروانی

چاوه پروانی شه ویکم نه گهر بی
که له ده ریای ئارام ئارام تر بی
له میلی کاتر می ره که م هیواشتر بی
له لهری هه ناسه م بیده نگتر بی
ئاسمان له ئاوی کانی زه لالتر بی
له ژووریکی رازاوه پر گول و عه تر بی
با مده تیک به یه که وه بین دوو به دوو
خونابی دنیا بهس بو بی پروا و کافر بی
خوشه ویستیت به راده یه که نهی جانی من
خوانه کا وه که نه کیر و مونکه رمان به سه ر بی.

گیانہ وەرہ

گیانہ وەرہ با ساتی بۆ یهك بژین
له سایه‌ی شهوی سیادا دابنیشین
په‌نجه‌كان تیكه‌ل به یه‌كتر بکه‌ین
وهك قومری به نه‌غمه‌ی ناله‌ مان
دهردی دووری و دل بۆ یهك بکه‌ین
به‌ئکو به هه‌ناسه‌ی ساردمان
پیکه‌وه سکالا له رۆژگار بکه‌ین
تۆ بۆ رابردوو ده‌گریی به پیکه‌نین
من بۆداها‌تووده‌رپژم ئه‌شکی خوینین.

گیانہ

گیانہ بوومہ نیچیری چاوهکانت
تیخی ئەبرۆت له گهردهنم مهنی
ههر دهلیی باخی جهنهته سینهکەت
کولمەت خونچهگوئن وا دهگهنی
خۆزگەم بهسایه‌ی زولفی خاوت
له‌دهست له‌شکری موژگانم مهنی
بیبه‌زه‌یین تیناگهن له موحه‌به‌ت
زامی دل سه‌د ماچی بو‌شيفا دهوی
له‌وخونچه‌ی کولمه‌ جوانه‌کەت
پیاره‌ی شه‌رابیم له‌دهست مهنی
نامه‌وی جگه‌ له شیرینی لیوه‌کەت.

بۆچیه ئەم جوۆره كوردە هەر نه بى

كەسێك كە كورپى ئەم كوردستانە بى
هيوای به دوا رۆژى ئەم نيشتمانە بى
حهيفه كهوا ناوى له نيو ناواندا نه بى
وهك بازى بهرزە فر پيشمه رگه نه بى
وهك ئازە ئيك له دەستى بيگانه بى
ئارەزووى پلهو پايه و هەر مه بخانه بى
بۆچيه ئەم جوۆره كوردە هەر نه بى.

رۆلە خەمى وولاتەكەت بى

بىبەك بە لە سوورى لاشە با ئالاکەمان تەى بى
كە بى ئالايى مردنە گيانى مردوو بۆكەى بى
حەيفە عەرەب و عەجەم گەورەى ئەو قەومەبى
كورد خۇخۇر و لەسەر خاكى خوى ئاوارەبى
كەى ژيانە ئەم جۆرە ژيانە رۆلەشیرنم برام
دەك بەقسەت هەرچى مرؤفە نەبى و نەبى
ئامادەى نۆكەرى بۆبىگانەى لە پەناى دین
زەلىلى و بىچورمەتى كەى بۆ موسولمانان دەبى.

وا تيمهگه كۆيله يى بىم

دهسته و دامىنت ده بىم كه نه بىم با هر نه بىم
كۆيله يى ناكه م به زولفت قه سه م جوانه كه م
من ئازادى خواز و عاشقى جوانيمه جوان
وهك ئازهل له تهويله يى ئازهلان هه ئناكه م
بو ژيانىكى ژير چه پوكى ملكه چ ناكه م
به ئازادى نه بى سه يرى گولى گونا ناكه م
هه رامبى ليم سهردانى باخى سينه ت ناكه م
به ندى شىتى بى رحه م وه فا ناكه م و ناكه م
بى كه س وده ر بژيم مه رگ ئازادم ده كات
مه رگى ئازادانه به ژيانىكى بى نرخ نادهم.

ئەي داڭيركەران

لەبەغدا و ئەنقەرە و دیمەشق و تاران
بەسە گرتن و ئیعدام و لە سیدارە دان
دەست ھەلگرن لە خاکی کورد و کوردستان
ھەموو بستیکی ئەم خاکە
نەخشەیی ھەییە لە دلمان
لە ھەموو شوپینیک نەخشان دوومانە بە خوینمان
تا ئیستا نەترساوین لە دەنگی تۆپ و تەپارە
لەسارۆخ و کۆمەلکۆزی زیندەبەچال و کیمیاباران
ئیمە خودامان ھەییە لە بەرزایی بەرزى ئاسمان
لەگەل ھیزی پېشمەرگەیی
مەرد و ئازا و پارتي زان
زۆریش نەماوہ ئەو رۆژەشبى بۆگەلى کورد زمان
کەوا پەتى تۆلە و داد پەرودەرى بختە ملتان

مه حاله بههدهر بجیت خوینی پاگی بی تاوانان
چ له ملی ئیوهبی ئهی
داگیرکه چ له ملی خاینان.

برۆ به هاری بی باران

برۆ ئه‌ی گوئی باوهشی گولّ فروش
برۆ وهك پیاله‌ی دهستی مه‌ینۆش
سه‌رگه‌رمی خوْشه‌ویستی بی هۆش
من که له گه‌رمه‌ی خه‌لوه‌تی عیشقم
حرامه‌ میحرابی چاوتکه‌م فه‌رامۆش
با به تیری چاوه‌کانت بمرم مه‌ستانه
سه‌د جار ده‌ست و چاوی جوانت خوْش
که تۆهینده به‌نازی برۆی باشتره
یاخوا به‌ژن و بالا و خالی گه‌ردنت
رۆژت لی‌کردووم به تاریکه شه‌و
برۆ ناله و گریان و بی‌داری شه‌وت خوْش.

تۆھىشتا پشكۆي

لە نىۆ كور خانەي دلى منى بى نەوا
ھەر كاتى كەنەسىم بى دەگەشىنەوہ
ھەرچەندە كە دوورفرى گە رايتهوہ
وہرە جوانى گيان بە خىربىتەوہ
كەوا ژوان لە شوينى خویدا نەماوہ
سرووشتیش بە جارى لىرە گۆراوہ
تەنيا دلى منە تۆسقالى نە گۆراوہ.

شیرینه کەم

شیرینه کەم کە خوښم دەوێ
بۆنی کوردستانی جوانم لێت دەوێ
چاوی تۆم لە جیاتی فیشکدان دەوێ
زولفی خاوت گوڵە بەندە گیانە کەم
من ئەو کەزیە ی سەر شانانتەم دەوێ
با لە سەنگەری بەرگریی لە گەلما
بۆ ئازادی و ولات هزری ئازادەم دەوێ
دەترسم گەر زەلیلی بیر و خەیاڵی تۆبەم
دووژمنی ناحەز فرسەتی دەسکەوی.

ئىتر تەواوو

ئىتر تەواوو يادگار يىھەكانت دەسووتىنم

تائەبەد بەيەك وشەش جارىكى تر

لەنيو شىعرەكانم ناوت ناھينم

باسى وەفاش ناكەم لە بەر جەفات

ئەشكىش بۆدوووريت نارپىژم

لوت بەرزى تۆ لە بىرناكەم قەت

نامەوى لەخەونيشا بددوینم

تازە بەگومانم لەخۆت و وىژدانت

ئىتر چۆن دەكرى كە بددوینم

جارىكىتر لەنيو دلما بترۆينم.

ههتا توانيم

ههتا توانيم چاوهريت بووم نازيزهكهم
بو له گه ل يهكهم شهوي بههار نه هاتي
ههتا جواني تو له گه ل خونچه بهراوردكهم
باش دوزانم خونچه ناگات به تو له جواني
زمانيش لال دهبي كه وهسفي جوانيت دهكهم
تو پيري بهههشتي يا له كه ليان يهكساني
له بهههشتا ماتشتهي النفس ههيه پيري كهكهم
دنيا نابي به بهههشت دوزخه چاوهرواني
ئهي خودايه به بي يارمن له دوزخ چيبكهم
ههه نههات ئهم دلبهرهه وا دهبيته بهياني
كه نههات چي له جواني خونچه و بههار بكهم.

تۆش

تۆش ھەر لە رېزى زۆردارانى
بۇ منى سەر گەردان و رەنجەرپۇ
وەك كۆرپەيە دل شەو تا بەيانى
بۇ باوەشت دەگرىي رۇ بە رۇ
تۆش خەرىكى نازى جوانى كەى
بىبەك و سەر گەرم و سەرەرپۇ
ھەر نەترانى مەرھەمى دلى ھەتوانى
قەت جارئ نەتووت ميوانى مەرپۇ
وەك بلىيى من لە زەويم تۇ لە ئاسمانى
كە وا تۇ ھاتى شای وولاتى دل بەر مەرپۇ.

گەر باسى

بەزمى مەى و سەماى ساقى بىكەم
دەبى ھەردووربىم لە مىحرابى چاوى تۆ
بى ھۆش و مەينۆش پووم نايە تەوافى بىكەم
ھەرامە بى ھۆشى جگە لەمەستى چاوى تۆ
چى لەپيالەى مەيخانە و ساقى بەرەماو بىكەم
با ھەرشىتېم بە عىشقى غەمزە و نازى تۆ
با خەلك پىم بلېن مەجنونە دەلېم لەيلەكەم
خودا أرحم الراحمين وا دەژىم لە دوورى تۆ
نەك تۆ لە بەھەشتى من روو لە دۆزەخ بىكەم.

جارىك ناپرسى دەنگ و باسم

لەرەى دلّ و ههستى ههناسه م
شه وانىكه چاوه رپم كه بيته وه ژوان
بو ئارامى دلّ هيورى سهرى كاسم
زوربى ئاگاي له من له بيدارى شهوان
هه رجارىك ناپرسى دەنگ و باسم
ئهستيرهى بهختى و نايته ئاسمان
بو سيبوورى دلّى پر وهس واسم
بووى به يادگارى مهستانه گيان
داگيرت كردووه هزر و ئه حساسم
دهرنه چووى به دهيان ره شه با و زريان.

كورددم و كوردستانه نیشتمانم

ئازیزان له كۆپى شههیدام برایانم
له وهتهى هم داگیرکراوه نیشتمانم
نه وهى ئه نفال و زینده به چالکراوانم
كۆپى جینۆسایدکراو له سیداره دراوانم
چوار له تکراره كوردستانى نیشتمانم
بى به شکر اوم له هه موو مافیكى ژيانم
به لام به هه رچى كه خودا پيیداوم
به دل به گیان به هه ردوو چاوه كانم
به قه له م به هه ست به زمانم
به خوینی لاشه م به ئیسقانم
له نیو گۆریش دواى نه مانم
ئه ئیم كورددم و كوردستانه نیشتمانم.

نالین

نالین کامه چیمهن به بی گول دهر ازیته وه
کهی ئاسمان به بی ئهستی ره دهره وشیتته وه
لهم دووری و دابرانهی تو مهستانه گیان
دلی سووتاوی من به چی و چون بکوژیته وه
یادگارییه کانت دلپرن زامه کان دهکولیننه وه
ههندی جار شیرنن دووباره دهم ژیننه وه
ماشه لا چهند جوان و شیرینی شیرن جان
ئای که چ دهرمانیکی تاری ناخوریته وه
کهی رحمی خودات دیتته دل دهگه ریتته وه
به هاتنه وهی توچرای هیوام دهگه شیتته وه.

تۆھەرەرامت كۆرد

ماچى لىيۇ و ئارامى باۋەشى گەرەمەت
دەرتهيىنا لە نىيۇدەستەم دەستى نەرەمەت
كەچى ھىشتاش نىگەرەن و دوو دلى
دۇنيابە جارىكى تر نەبەم بە ھاۋدەمەت
نامەكانەم بسووتىنە پىنووست بەشكىنە
ئىتر ئالۋزى ناكەم زولف و پەرچەمەت
گىانە مەستانە ئەستىرەى ئامانى ئاكۆ
لە من ھەرەمبى سەيرى چاۋى نەرەمەت.

دوو دلی

دوو دلی واز له بهانان ناهینی
نامهوی چیتر بتبینم بم دووینی
هموو کاتیک دهم رهنجینی
بیدارم دهکەى هموو شهوی
بوخوشی خۆت دهمگرینی
بی ئەشکی چاوم خەوت لیئاکەوی
سولتانیکی چەند زالمی
مانایی خوڤهویستی نازانی
وهک شاهانی خوین ریژ و داگیرکەر
سەرگەرمی هەرخەریکی نازاردانی.

گیانہ کہم

گیانہ کہم جاران تۆ ئەهاتی نەسیم ئاسا
هەستم بەهەناسەت ئەکرد نەك چرپەى پیت
بە یەكەوہ دەگەشتین بەشوینى ژوان
ئەت ووت مانگە ئەدرەوشایەوہ كۆلمەكانت
لیمان نزیك دەبوونەوہ زەها و زوحل
نارۆیشتن تاگەزنگى سیوہلى بەیان دەهات
ئەوسا رینگای هاتنى رۆژمان دەدا
ئەم ووت با گەزنگى رۆژلەگۆنات نەدات
خەندەى سەر لیوو رووخسار دەشیوا
ئەشكى دابران ریز دەبوو بە گور دەهات
كەچى دابراین لە یەك مەستانەكەم
عەجەب لافاوى ئەشكى خوینین نەهات.

دەرفەت نەبوو

بۆ منىيى بى نەوا تىر سەيرى بالات بىكەم
جارى زولفت لادەم وەسفى گۇنات بىكەم
لە نيوباخى سىنەتا بۇنى سىوبى بىكەم
لىم بووى بە ئاتشگا دەبى پۈوت تى بىكەم
هەتادل بسووتى هەست بە ئارامى دەكەم
ئەى پۇژى پۈوت پۈوناي دووچاوەكەم
من شىواووشەيداي جوانى تۇم گيانەكەم
وامەزانە گاورم ئىنكارى راستى دەكەم
جوانى نەقشى خودايە هەتوانى زامەكەم
بۆ عىلاجى زامى دل دەمت بىنە لەيلەكەم.

دين و دنيات باش

گەرچى ئەم گۈلە زۆر جوانە
من چاوەرپى دلت بووم گيانە
گول زۆرە لای گول فرۆش
دلەم بۇ دلى تۆ سەرگەردانە
چى لە گول كەم دوور لە تۆ
كە وا تۆ لىم بووى بە بىگانە
گول بى گيانە و من بى ھۆش
غەمبارم دەلىپى ئاخىر زەمانە
گەر كاتى باشت بۆمن دەوى
ماچىكم پىبەخشە لەم لىوانە.

گیانه

گیانی بهرزی خوشه‌ویستیت
وا عیشقی ئیمه‌ی به‌ره‌و لیژی برد
دووری گزنگی گۆنای جوانت
ژیانی منیان تال و خاموش کرد
پییم نالییی به‌م هه‌موو جوانیه‌ت
چی توی فییری بی دهنگی کرد
ده‌لییی له گه‌ردوون دابراوی گیانه
یان کانیاوی هیوات وشکی کرد
له‌ره‌ی دلت له‌دلم نادا و نا له‌ری
گرفتاری زولفت بو‌جادوت کرد
بترسم له‌تیری موژگانه‌کانت.

داواى خامه م

گيانه وا خامه داوام ئيدىكات
به وهسفى جوانيت بيرزىنمه وه
منيش بو ئه وهى نه هينم ناوت
هه ر رۆژه وه هه نجه تىك ده بينمه وه
وا دنيا به ره و به هار ده پروات
باخ به گوئى جوان ده گه شىته وه
ئه ترسم دل هه مان داواى خامه بكات
ئه م جاره چ هه نجه تى به ينمه وه.

ووت

ووت نامه کانت دسووتینم
کوټایی بهم عیشه دینم
بهرگهی ئازاری دووری ناگرم
نهمامی هیوات دهبرم
چرای بهختت دهشکینم
یادگارییه کانت دسر مه وه
وینه کانت ئه درینم
حهرامبی ناوت ناهینم
که چی هیشتا نامه کانت ههرماون
ههرگیز ون نه بوی له بهرچاوم
هاوده می کاتی بیداریم.

خه یالی سیمات

گیانه هیشتا وا له بهر چاومه
خهندهی سهر لیوی جوانت
گونای وهك گول نهرموو
داودای زولفی پهریشانت
بالای وهك نهمام بهرزوو
دوخی دوو ئهبرۆ و موژگانت
دهلیی نیرگزی شههلایه
خالی گوناو گهردنی جوانت
سهده هیندهی باده مهستم دهکهن
یادگار ییهکانی شهوانی ژوانت.

خودایه

خودایه ئەمه راسته یا خهونه بینم
جیگای داخ ئەسپی کهوئیت
کهوتوته ژیر بار
زینی زیرین لهپشتی کهر دهبینم
مەردی بههیمەت
بوونه به گەدا
نا کهسان له چوار دەوری شا دهبینم
بی سوود بوو
ژیانی رابردووم
ئەترسم که من بمرم ئازادی نه بینم.

لهووتهى

لهووتهى دوورى ليم
زارم تاله
دهمم ووشك
بو شیرینی لیو دهگه پیم
ئهى داد وهرى
دادپه روهر
مهگه رخوت پیرسى ليم
ئهودلبه ره
ئوهونده بیباکه
نايه ویت تیبگات ليم
وا دهزانیّت
گه دامه
به دوای نانی دا دهگه پیم.

من که بووم

من که بووم نازادانه بووم
وه له وهتهی
هه م شیتانه
هه میسه بو نازادی ده گه ریم
گریانیش
رئ پیدراو نیه
ده بی به بی دهنگی بگریم
له مهش خراپتر
ده ترسم که
هه ر به ژیر دهستی بمرم.

من

من ئالوودەى شيرنى لىوم

تاجى زيرين و

ژەمى شاھانە

لەم رۆژگارەدا بەمن چى

عاشقى چاوى

جوانى تۆم

لە بەھەشتى بى تۆ بلىم چى

گەر پەرى ھاتن

لە مەحشەرا

بە ويستى خودا بلىم چى

يا لەيەك دابرىن

لە بەھەشتا

ئاخۆدەبى من بلىم چى.

تۆلە كۆيى

تۆلە كۆيى تىرىپەي دىلەم بۇ نەھاتى
لە نىۋوكە لىيىنى مانگە شەۋا تىشىكى
خۆرت بۇم شىبىكەۋە
لەپەرچە موو قىزى خاوت
چەند شىعەرىك بەھۆنمەۋە
ۋەك ئەسرىن لە چاۋەكانت
بىمە خوار بەسەكۆلمى ناسكتەۋە
ئەم شەۋ ۋەرە با گرپەي دىلت
لەرەي ھەناسەم كارابكەنەۋە
تا بە ۋوشەي ناوت دوا دىرى ناسكى
شىعەرەكانم بەھۆنمەۋە
بىيانكەم بە ئاۋازىكى جوان
يادگار يەكانت بىر بىنمەۋە

خەمى تەنبايت لەبىر بەرمەوہ
فرمىسى چاوەکانت بۆسرمەوہ.

دەزانم

دەزانم خەوت نايە و خەوم نايە

بە خەيال تۆ

لە لای منى

جىت ناهيلىم تەنيا تاوى

سۆزى دل و

بىدەنگى تۆ

باسى وەفاناکەم دلەم نايە

بزهى ليوەکانت

ئاوازيكى ئارامە

ئەفسانە نى بەس ھەستت نايە

ووشەکانت رۆمانىكن

ئەيان خوینمەوہ

سا كەرەمكە شەربەتى يا چايى
وا زوو مەرۇ
خۇخەوت نايى
كە بىدارى بۇ سەبەرت لىرە نايى.

وامزانی

وامزانی ھەرگیزنام گریینی
خۆشت دەویم
وەك كۆرپە
ھەمیشە بە خەندەم دینی
لە جیاتی بێشكە
لە سەر سینەت
لە باوھشی گەرمت دەم خەوینی
بە زولفی خاوت
دام ئەپۆشی
نەك مانگەشەو رام بچلەکیینی
كەچی بووی
بە یادگاری
ھزروخەیاالی من دەفرینی
لەبێداریدا رام دەچلەکیینی.

نزای ئازادیم

کی بوو وا په شیمانی کردیه وه
دهمیکه چاوه پروانی ئه و نامه بووم
گیانه بو وه لّامی نامه گانی تو،
خه ریکی پینووس و خامه بووم
دهزانی هیممه تی تو نه بوایه
دابراوی ئه م هه ستانه بووم
وهک زیندانه بو من دووری تو
نزایی ئازادی بو خوّم بو نه که م.

وا بەرەو بەھار دەچىن

زۆرنە ماوہ كەنىرگىز پى بىگات
گولشەن برازىتەوہ چىن بە چىن
خونچە گول لە باخان دەر كەون
شەونم وەردەئالى لە پەرژىن
قاسپەى كەو بلوئىرى شوان
پۆل پۆلى قاز و قورىنگان
رەتدەبن بەسەر ھۆبە و رەشماران
خىل ھەر دەكىشەن بۆ ھەواران
تىكەل دەبن دۆست و ياران
غەمزەى چاوخرىنگەى خىرخالان
دلى عاشقان دەبەن بە بالان
جوانى ئەم دىمەنانەى لادى
زۆرخۆشترە لەشاران.

سلاو

سلاو له هیژی پېشمەرگه‌ی کوردستان

هه‌لگری ئالای نیشتیمان

چقلی نیو چاوی دووژمنان

هیوای ئازادی گه‌لی کوردمان

ئه‌ی تۆقیینه‌ری داگیرکه‌ران

پلنگی ئازا له‌دهشت وکیوان

سونبلی به‌رگری و به‌رخودان

مه‌رد ترین مه‌ردی رۆژی مه‌یدان

هیما‌ی ئازایه‌تی و خۆراگری کورد له جیهان

دووژمن ده‌زانی کورد پېشمەرگه‌ی هه‌یه

پېشمەرگه‌ش بیری ئازادی و تۆله‌ی هه‌یه

ده‌بی‌ی ده‌رکه‌ون له خاکی کورد له کوردستان

مه ئین هیزمان ههیه وا ئەژنۆتان دهله‌رزى
کوردستانیان لیبووه به گۆرستان
دروشمی پیشمه‌رگه‌یه کوردستان یان نه‌مان
سلاو له هیزی (پیشمه‌رگه‌ی کوردستان).

ئىلھامى ئىشقى تۆ

خالى گەردنت گەرچى سىايە
گۆنای ئال و
زولفى خاوت
بو من جوانترین دیاری خودایە
ئىوارەپە و
چاوەرپىم..
كەچى هەستى هەناسەت نایە
لەبى مەیلی
جوانى تۆیە
گیانە مانگ لەئاسمان تۆرایە
ئەم جاریش
سا وەرەوہ
لە دووریت دلم سەبرى نەمایە.

ۋەسىيەت

كە ھاتىيە سەر گۆرەكەم
با ھەستى پىت نەھىت
ھەتا بۇنى زولفت بىكەم
ئەشك لى چاوت نەبارى
تا كەمىك ئۇخەى بىكەم
بىبزاڧە دەست و ئەژنۇم
مەرۇ تا تىر سەىرت بىكەم
وا مەزانە لى بىرت دەكەم
ئەگەر بىچمە بەھەشتىش
گىانە ھەر داواى تۇ دەكەم.

له بیداری

له بیداری شهوئگی ساردوو سهرما
بهدهم خهیاآ
لهسهر تهختهکهه
پیلوهکانم جووتکرد ویستم بنووم
ئهندیسهکانم
رایان چلهکاندم و ههستام
چوومه بهردهم پهنجهرهه ژوورهکهه
سهیری ئاسمانم کرد
مانگ لهژیر ههور ابوو
گهپامهوه بووسهر تهختهکهه
ئارهزووی قسهکردنم
لهگهآ توپا دهکرد

تۆ رازى نەبووى ورپىگات نەدا
منىش خامە و پىنوووسم ھىناو نووسىم
توخودا دلرەق مەبە لەگەلما
تۆ ھىوا و نەواى
خۆشەويستەكەم
عەزىزم مەستانە تۆ واى لە نىو دلما.

دەردى دل

دەردى دل بۆكى بىكەم كە تۆدوورى لىم
نالئى لەكام باخى چۆن و بەكى دادىم
خۆدەزانى من لەكىم دلبەرم تۆ وەرە
كەدلىم ئاتشگايە منى زاھىد چاوەرپىم
چاوت وەك زەھرا و سىوھىل دەركەون
دەمىكە والەمجرابى چاوت چاوەرپىم
زولفت گول شەنى شەونى بەھارە
پەرىشانە بەدەورى پرووت كەمن دىم
خۆنەسىمىك نەھات بى بەھاوورپىم
رېگانىشان دەرمىت ولەگە لىابىم
تالەنىۋباخى سىنە تاكەمىك بسرەوېم
تېرىبنۆشم شەربەتى لىۋى خونچەت
بۇنى گۇنات ئارامم كاتەوۋە ونەشىم
گۆرلەنەھلى مەن بگۆرى ناگۆرپىم.

دەترسم

دەترسم كوخىك يان تەلارىك خۇزگەكانى
ئىمە ويران بىكات
ئەو كاتەى مۇمى ئومىدى ئىمە دەكوژىنىتەوہ
لەو كاتەى نادىدە دەگرى وپشتم تىبىكەى
لەو كاتانەى كەتۇ
تەنانەت گوپپەكانت دەگرى تا ھەستى
وورد بوون وشكانى غرورى نەبىستى
لەكاتىكدا كە خودا دەناسى
بەندەى خودا بۇنامبىنى وپشت گوپم دەخەى
دەم وپت بزائەم
كەى دەستەكانت بەرەو ئاسمان بەرز ئەكەىت
داواى خۇشبەختى بۇخۇت دەكەى
ئەى مەردى خوداى ناكرى جارى
دوعاى خىر بۇ منى دل سووتاو بىكەى؟.

كە تۆبىزىر و نا دىارى لىم

خۆزگە ئەمتوانى

وەك شەھىن

بال بگرم و بە ئاسمان دا بىم

نەبوو بە نەرىت

داواى بال بگەم

گەرچى سانايە خودا بىدا بىم

ئىستا بە كوردى

دەبى بزانى

چەند دووربى لىم تۆ من لە وىم

ھەناسەى ساردوو

فرمىسكى چاوت

بۆچرگە يەكيش و نىنە لىم.

ئازيزم

ئازيزم خەمى دووريت زۆر
لە شەوگارى رەش خامۆشترە
لە ھەستى ھەناسەى تەنيايم

ناسکترە

خەمىك

لە ئەشكى چاوەکانى خۆم
ھىواشترو بى دەنگترە
ژيانى پرکردووم لەتەنياى
ھەمووکاتى نالەى دل
شیتانە نەغمەى دووريت

دەچرئ

شہوان لہ دووریت تہ نیام
خہریکی شیوہن و گریانم
دہسا و ہرہ دلبہرم ناترسی
خہمہ کانم چرپہی دلّم رابگری.

بانگ كردنت

ئازيزم بېنه بهر چاوت كاتېك كه بولبول
له دهورى گوناي گول شيوهن دهكهن
باش دهزاني گول دركي زوري ههن
دهيانههوي زامدار بال براويان بكهن
ترسي باخهوان وادي تهماح كاران
ههرگيز ناتوانن ريگري گولي ليېكهن
ههر جاري گول شهكيتتهوه ناز دهكهن
بولبول وادهزاني كه بانگي ئهوه دهكهن
تو نه ناز دهكهي نه دهشهكيتتهوه قوربان
پيم نالبي به چي بانگي دلي من دهكهي.

پیم ووتن

که ووتم رۆحی رۆحم
بپروا بفرموون
رۆحم بهبی تۆ ساتی له لاشهه نیه
دهتۆش شتی بلی خو گوناھ و کوفر نیه
یاخو مهستوو بی ئاگای
ئاگات له دلی من نیه
که من تۆم خوشدهوی وا مهزانه
ئاگام له دین نیه
چی بکهه که دلی مهجنونم
پهروانهیهکی شیتته لهسهه گۆنات.

بروا ناکهن

کي بروا دهکا با ههر بلیم ته نیام
خه لکی سهیری روالهت دهکهن
که سیان تیئاگهن له زمانی نیگام
من باجی غروری پیگهده دهه
سه ردهمیش ههر وا ئالۆز دهبی
که ی دهگه شیته وه چرای هیوام
که چی نا ئومید نه بومه رۆژی
چاوه ریتم تا ئه ژیم و له ژیندام.

. چوارينه كان

۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

رپووت وهرمه گيږه گهر نازارى دلت هه يه
گۆشه گيري و گريان كاريكي داماوا نه يه
باش دهزانم هه تواني زامي دلت گيانه
سه رخه وي باودهش وئهم سه به نجان هيه.

*****

مه گري گيانه كه م ك هئەشك له تۆ نايي
ئەشكي بي دەنگ كهس به هاناى نايي
ده ئين گريان هيماي دووري وخه فته ته
تا نه گه يت به باوي هيواشاديت بو نايي.

که ئه و دله ی من له نیو گوئشه ن سه مای ده کرد
هه می شه مه یلی میجرابی چاوی کالی توی ده کرد
ئه تووت ئاوریشه له نیو ده ستمه ئه و زولفی سیات
که جوانی گونات ئینکاری له شو عله ی مانگ ده کرد

*****

دل سووتوان وهرن که می به یه که وه بگرین
یا له داخی یاری بی پروا ئه م شه و بنالین
یا له گه ل شالول بچینه سه ییری گوئشه ن
بولبول ئاساله به ربی نازیی گولان بگرین

*****

وهره گیانه گه ربه هارت خو شه وئ
وابه هاره گه ر گول و گولزارت ده وئ
من ده زانم شه که تی دووری به هاریی
به لام ئاخوتو چون به هاریکت ده وئ.

چاوهړپي لوتفي تومروو لهمه يخانه ناکه م
مريدي چاواني کالي توم رووله ته کيه ناکه م
گهړپيم بفرمووي ماچي له گونات گيانه
سفره نيم تاهم شه رابي ليوت له ياد ناکه م

*****

گه زنگي فرياد خوازيم ليډابوت دل به ره
به بي دهستي خوم بوو نه م سه فاره
توش بيدهنگ بووي له ناست نامه گانم
ووتم دياره که وهرزي پايزه و خه زهل وهره

*****

خومن کفرم نه کرد که به زماني عيشق دوام
عيشق يک که پاکتر بووه له پهره ي گول خام
گوناهم بؤ که س نيبه بؤ چي نازاري دلي دام
وا له مينه تي دل نه تويمه وه نه ي جواني نه فام.

وهره بؤئاسمانی چاوانم جارئ دل رهوشنبکه
مانگی ژیرههوره دووریت جارئ سهري دهرکه
برژينه عهتری گؤنات بالیوی وشکم تهرېکه
کافری بیمرهته جارئ زهکاتی جوانی دهرېکه

*****

گیانهکههاتم بؤسهردانت سهري خؤم هیئا
تؤههربهسهرم رازی نهبووی دلئشت دهرهیئا
خؤتکردبهشیرینی تیکهل بووی لهگهل خوینا
ئیستا تۆ بهشیکی لهجهرگم واز لهدلّم بیئا

*****

له زانایان نهزانی بکری دهستت ناکهوی
لای نهزانان زانست زوره گهردهت ههوی
گهرچی زانا و نهزان خهلکی یهک ولاتن
بهلام میللهتی نهزان تائهبهده سهرناکهوی.

تۆكەھاتی كوئمت لەژیرپەرچەمدا هیئا
وامزانی تۆی پەری ساتی بەهەشتت هیئا
بەلام رۆیشتنت دۆزەخیكە دل سووتیئە
سادهخیل وەرە لەم دۆزەخە دەرم بیئا
*****

خەوفی دل لەوزیندانەبوو كەدوری تۆی پیدەئین
وەلەو رۆزانەبوو كەبشكیندرین پەیمان و بەئین
ئیستا زیندان و بی بەئینی چیمان پی دەئین
كەتۆرپزت لەپەیمان ئەنا بۆم نەچووسەربەئین

*****

تەواوی ژیانم بەهەدەردا لەپیناوی تۆ
ئەگەرچی زۆربوون گیانە جوانتر لەتۆ
چاوكال و بالابەرزوونەرم وسینەپەمۆ
بەلام لەرەوشت بەرزیمان ناگەن بەتۆ.

خەندەو كۆلۈمى ئالت سەنايى باخى پىدەكەن
ھىزى چاوكۆلۈمى ئالت وەسفى خۆى لىدەكەن
وەك شەرابىي كۆن وتازە ئىوہ مەستم دەكەن
بووين بەپياوى ئەھلى مەن بەرەدوۋزەخم دەبەن

*****

تۆكە ھەر وەك تارمايى لەئەفسانە دەچى
ھىشتاكە نەمدىوى زۆربە جوانان دەچى
گەرچى لەمن دوورى دل بۆلاى گۆنادەچى
ساببە لانەى دلّم تاكەى بەلارى دادەچى

*****

ووتەم بەم زولفەخاوە لەسەر رووخسار لاچۆ
بادەم ئىشك چىبى ئەمشەو لەجىياتى تۆ
ئەودەمەى تائىستالەژىرزولفا نامۆيە نامۆ
يالەگەردنەم ئالى وگيانم بەرە لەگەل خۆ.

دئی پر خەيالەم لە خەيالێشدا ھەر خەم فرۆشە
گەرچی بۆ ماچی لیوت مەستە ئەو بئ ھۆشە
نەمزانی تۆ بازرگانی بەناز و ماچی چاودەکە
من پیکایوی چاوی تۆم چیبکەم کەبەختم رەشە

*****

کوا نامۆیەئەو نامۆیە کە نامۆیان فریو دەدات
بەداوی زولفی خاوی راوی نامۆیان دەکات
منم نامۆی زولفی خاوی لەچاوم دەدات
لەلایەکی ترمە حکومە ئەولەسیدارەم دەدات

*****

زۆرکەس دەئین ساکارین ساکاری بوونی نییە
وادیارەتەنیاساکارم گومان لەساکاری خۆم نییە
من پاکی خۆم لەبەرچاوەو چاوی ناپاکیم نییە
دل بەجۆری مفتحەلایەتوانای دزینی دلانم نییە.

بزەى لىۋ وسىلەى چاۋى لەداۋى سەىاد توندترە
زولفى خاۋو بالەى بەرزى زۆر لەدۆزەخ بەگپترە
لەئەشكەنجە داىەدل بەتىخى ئەبرۆى ئەم دلبەرە
نەم زانى ئەم بېرەحمە جەلادو كافروبى باۋەرە

*****

كلىپ رەۋشت ومەجلىسى لاوك وحەىرانى گۆرى
شەۋانەى مەىخانە شىرازەى شەعىرىان گۆرى
چاكەت وپاتۆر سىمەى جوانىى كوردىان گۆرى
ژن وپىاۋى كەم ھەستى بەرزى گەلىان گۆرى

*****

گەر ئىختىارم ھەبا ھەرتۆبۋوى ئىختىارى من
ئەى دلبەرى بېئاگا لەمەىنەت ونازارى من
تۆش دەلىپى من نامۆم بېئاگەى نازارى تۆم
نالى بەزولفت جارى بەخشى لەچاۋانى من.

كەبەداوى زولفى تۆبەند نەبەم وجودم بۇناسىۋە
بەشەربەتى ئىۋى تۆ بمرم ھەنگم نەناسىۋە
لەناودۆل و شيوان تامى گول دەكەم بەھەنگىن
تائىستاش گوليك نازارى ھەنگى پى نەگەيۋە

*****

ئەى بەھارى دلى من نەمزانى بۆھاتى و بۆ پۇيى
تەيرى دل كەوتەفيغان تۆش ھىۋاش ولەسەرخۆى
كى دەلى جاريكىتر تۆدئيتەۋە بۆدنياى دلى من
كەگول ووشكبو خونچەۋەرى دىى خوينى دل بخۆى

*****

ۋەك شای ۋەرزى بەھارە گول دەۋەرىنى
گول تەمەنا دەكا لە رەگەۋە دەرى نەھىنى
منى بېچارەۋ ويرانە مال لە خەمى خۆمم
مەمنونم كەتۆ بەزىندويى دلم لى نەستىنى.

گەرچی مانگ ساردو بییهیزه که دهرده که وئ
نادره وشیتته وه گهرتیسکی رۆژی بهرنه که وئ
من شهیدای مانگم نه گهر ژیره هوریش که وئ
چییه گوناهم که یاریکی جوان وشه رمنم بوئ

*****

دهموت وهك زاهید سهیری جوانان حه رام ده که م
هه رجوانی بیته بهر چاوان هه ردو چاوانم داده خه م
که یار بووه به چاویلکه ی چاوه کانم هه رده بیینم
مه گهر بچمه لای ته بیبان هه ردو چاوانم دهر بیینم

*****

ووتم تۆبه بی ئیترمه ی نه خۆم و رهش نه پۆشم
رهشی و خه م به خه نده یه کی جوانان بفرۆشم
که چی جوان غه مبارن ماچ به خه نده دهرۆشن
منی شهیدای خه نده بو پیا له ی ماچ نه نۆشم.

من كهوا مدهتيكه سووتاوى دۆزهخى عيشقى تۆم
دهبى بۆ له دۆزهخ بترسم ويا خهمانى لى بچۆم
گهرخودا لوتف بكات دۆزهخ دهبينم لههزرى خۆم
جهنەت وپەرى بۆمن رهوايه كوژراوى تيخى برۆم

*****

كه بهدوات دادهگهريم مهترسه سكالام نيه
ميوانى شهونيمه ئەمجاره بۆمال ئاواييه
لههاتنم بى ئاگابووى دەرۆم ئاگات ليم نيه
پيم نالتي گولم بيئاگايى تۆ واتايى چيه

*****

كه بولبول سهيرى سهماى گولدهكا له نيو گولشه
ئەشكى ئاسمان ديتە خواري به پوخسارى چيمەن
خەندەش لە من زيزدهبى گيانەپە نادەبەم بۆشيوەن
وهره هەناسە لەم دووریه دل و گيان ولاتی ئيوەن .

چاوهكانت گيانه مانای ژينيان له بيربردووم
گريانی دووریت ئاوی چاویان وشك کردووم
سهبر و نارامم بۆچیه چاوهپیی مه رگه کهم
لیوانی سوورت خوینی دلی وشك کردووم

*****

جیهان له گونات دهبینم جیهانی دلم
ناچمه کلیسا ئەم میحرابه جیناهیللم
ئەگەرچی میحرابی چاوت په رستگا نیه
به لām نیگای تو گيانه دهرناچی له دلم

*****

دهورانی گهردون ساقی ئە جهل
له یاد به ره وهی هۆنراوه و غه زهل
بووی به ساقی جامی ئە جهل گپ
جاری نه تپرسی له جاهوو جه مال.

که من پاشای ولاتی گوستانم له دهریای غه م
گلهیی چی له نازار و مهینه تی عیشق بکه م
که سهر هه ئنا برم دهرسیم ئاسمان بسووتی
ساوهره که هه رتوی پهری به هه شتی دله که م

*****

خودایه دووری یارنازاریکی پرزومه له ناودلی بیمار چیبکه م
که نه و رۆیشت دل رهق و بی مروته له بی یاریا چیبکه م
له ویدیو سنووری خه یال و عیشقه وه که لینی دلی کردمه وه
تی که ل بووله گه ل خوینما که رۆیشت ئیلاهی نه من چیبکه م

*****

گیانه هه ر رۆژی دلت که وته خه یال که بگۆری
ده بی بزانی دلی من به هه زاران گۆران ناگۆری
چ گۆرانی که په یمانی خوشه ویستی من بگۆری
خۆشم ده وی جوانه گیان چه هیه که دلم بگۆری.

له سروشتدا كه كيوپك به فرى دهباريته سهر
له هه رچار لايه وه ئاوى له ژير ديتته دهر
به لام نهو كيوه بوركانى ليدهدات گيانه
گرى ئاگر و دومانى ژهر له ناخى ديتته دهر

xx

كه وهك ئيخسیردهسته و نه ژنوه چوكمدا
له يادته چيتووت گيانه كه م توببيت و خودا
دهساوهره با كه مى سه مابكهين له نيوخه مان
بلى بهو زولفته با له سه رگونات خوئ لادا

xx

كوا جيئ خه فته بوو گهر گه دابام له شارى ئيوه
بوگوناهبوو گهر باخه وانبام له نيوباخى سيوميوه
ئهى گوناھنييه دوورم له و گهر دن و خال و ليوه
ده ئيئ به هاربه سهر چووه و گهر ماهات ئاخه ليوه .

چۆن بىسرهوم كه ئەم شەودەنگى تۆبەم ھەوارە پاناگە
بىسودە ئىترئەم بەھارە تازەبەفريايى دلى من پاناگە
وہك بلىى گۆراوہ ياردهنا دەموت بەفريايى تۆبەپاناگە
كه پىر زوخام بووہ زامم ئەم شوخە بەفريايى دل پاناگە

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

زۆرجاران من سكالاً لە لاى تۆ لەخۆم دەكەم
نەفرەت لە بى ھىزى و لاوازى خۆم دەكەم
جارجارىش ھەرەشە لەعەرەب و رۆم دەكەم
لە غرورىيەو لاوازىم خۆم تەسلىم بە تۆ دەكەم

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

سەناى زولفت ناكەم كه لەبەر باھاتۆتە سەما
كەبا نەبى دىدەنى زولفى تۆ بۆ من ئەستەمە
وہك گەدا سەيرم دەكەى لە بەر چاوى عالەما
من شەيدای جوانى تۆم كوامحتاجى عانەما.

باش دەمزانى كە سەربەسىنەت ناكەم
نابۆنى خونچە لە زولفى خاوت ناكەم
كەچى تەيرى دل شىتانه كەوتە سەما
ئەى ووت لە دوورى گۆناى ھەل ناكەم

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

واباوەشت بوە بە باخى خەيال وگۆنات خونچەيە
گەر سەير باخو خونچەنەكەم تۆبەبى لەوتۆبەيە
كى ھەيە عەترى گول بەلانى بلى تەكيەم ھەيە
دەك ميراتى بى ئەم ريش و قژە بى فايدەيە

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ئەگەر كوردى و موسلمانى خاوەن بپروا و ئيمانى
بۆ زەكاتى جوانيت بەدلى دامام بە رەوا نازانى
گەرچى مانگەشەو لە تۆ جوانترە گيانە لەجوانى
تۆى پەرى باخى بەھەشتى دل تابەكەى نازانى.

وولاته كه مایه ی خوۆشی و هیوای ژیانم
بههشته كه ی سهر پرووی زهوی دلم گیانم
بهفیدای تۆبى سهر و مال و هه مووژیانم
روحي شیرین لاروله نجه ی یاری جوانم

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

هه تا هه تاوی ئاسوی کوردستان گهرم نه بی
که لله ی دووژمن کورد به گولله نه رم نه بی
هه مووشتیك حه رامه یان ده با حه رام بی
حه یفه بوگه لی کورد هه تا هه یه ژیردهسته بی

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

تۆ کوشته ی دهشتی فه سابی که واغهرقی خویناوی
یا له بی که سی ده ریای خه یال گیزی داوی داماوی
ده مسوتینی نه تویمه وه نه تیشکی ئاگر نه خوړه تاوی
چییه گوناھی من تۆ هه میشه له هزر و له بهر چاوی. +

ئەزىزم نە پىرى موغانم نە مەستى مەيخانان
نە شايەكى زۆردارم نە گەداى كوچەو كۆلانىان
من نەمبوو بە پىرى داگىركارى لە پىناو ژيان
منى داماو لە دوورى تۆ ھيوام چىبىت بەژيان

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

خودا غەرقى خەمتان بىكات دووژمنانى كورد
ھەرچى كورد ھەيبوو بە جارى بە تالان برد
كورد شەرى ئازادى قودسى بۆ ئىسلامەتى كرد
كەچى كىمىباران وزىندە بە چالى كوردتان كرد

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

خودايە دلبەرم بى مەيلەو تەپىرى دل ھەلفىرى
كەوتومە داوى چاوى جوان وا جەرگم دەبىرى
كەچى بى ئاگايە لىم نازدەكاو خوى لىم دەگرى
ئەوبكوژىكى شارەزايە رەگى دلەم ھەلدەبىرى .

ئەى مانگ تۆ ھەمىشە خەرىكى ھاتن و رۆيشتنى
بەم ھەمو جوانىيە سەرگەردانو بى يار و مەوتنى
ووتى ھەربۇيە مانگى جارى گەشەدەم كە دەتويمەوہ
دلېەرم نايەلى جاريك شاد بىم بەرووخسار و دەيدەنى

xx

چاوم كزبوو لە بىخەوى دەى فرىاي چرا كەوہ
بۇخىرى خۆت دللى داماو نا ھەشم وريا كەوہ
ئەتووت جوانان فرىشتەن سا وەرە دەرگەوہ
لە بى شەوقى رۆزى رۆوتە رۆزى رۆونم شەوہ

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ھەرگىز روو لە دەرگای بەخىلان ناكەم
داواى ماچىكىش لەبى رحمان ناكەم
بەندەيى بۇ غەيرى شاھى ناسمان ناكەم
گەر كەعبەم نەبى تەوافى سەنەم ناكەم.

گەر يەك دونيا عەيبى ھەبى چى ھەيە ھى تۆ نەبى
ھەرچى لە دونيا ھى تۆ نەبى بە حرامى من ببى
شاھىيى سەرعرشى بلاچاوى بەزەيت لەمن بى
بفەرموو ئەو دلبەرە پەرى دونيا و بەھەشتى من بى

xx

كە بە باخى بەھاردا گوزەر بووم، ديم گول چەمابوو
بولبول لەنيو گولزار بەنەنغەوہ سەرگەرمى سەمابوو
بى ناگا لەملکەچى گول سەريک و سەد سەودا بوو
ئەوہى غەمگين بوو بۆجوانى گول دللى داماوى من بوو

xx

ئەى حاکمى عەرشى دل بە زيندان حوکم مەکە
چاومرپى لوتفى گۇناتم توخودا مەھرومم مەکە
چا و نوورى خودايە بە چاوانت تۆمەت بارم مەکە
کە باخەوانى باخى سينەتم لەسينە مانعم مەکە .

که سه یری چاوی کالو لیوی ئالی تۆم ده کرد
بیرم له شیرینی ودووا پۆژیکی پوون ده کرد
وهرچه خا بیری من ژه هری مار بوو شیرن
له ناکاو ماچی گۆناو ژوانی شه وانت حه رامکرد

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

سالانیک بوو دلّ به زولفت په رژین کرابوو
شه ونمی رووخسارت ده وره یان لیدابوو
هۆشیار نه بوو له دنیا و ژین و ژیان بیّ ئاگابوو
ئیسنا که نامدوینی خه ونیکی بیّ بنه مابوو

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

که من گیرۆدهی چاوت بووم زولفت نه بوو
ئاگام له باخی سینه و شیرنی لیوت نه بوو
هه تا مانگ نه که وته ژیر هه وریش دلّ به رم
ئهم هه موو جوانیه له بهر چاو زا هیر نه بوو.

كاروانچى كاروانى خەمم لە رېڭاى بى سنوور
قۇناغىك شك نابىنم لەو رېڭايەى ئاوا دوور
بۇ دواوہ بگەرئىمەوہ دەبى لە رېڭا بمىنمەوہ
ئەترسم بمرم گيانە من لە تۆ و تۆ لە من دوور

xx

رۆژئىكى وەك ئەمپۆبووہ كە ھاتىە سەر رېڭام
كە چەپكى گولە رەزى بۆنخۆشت بۆھىنام
سلاو لەو پۆژە كە ووتت ئەمە گولە من ھىمام
تۆبلىي جارىكى تر ئەو بىتەوہ سەر رېڭام

xx

لە ئازادى كورد سەلەفى و سوننە رافزى
عەرەب و تورك و عەجەم رېڭرن بە كوردى
جا ئەگەر كورد نىتە مەيدان درشت و وردى
دەبى ھەتا ھەتا وەك كۆيلەبژى بە نامەردى.

گیانە لە تۆدوورم شوکر تەنیا نایم کەخەم دەخۆم
لە تالی دووری تۆیە خوینی جەرگی خۆم دەخۆم
سوودی چیه زانست بەندی زولفی خاوی تۆم
پیشکەوتن نیه هەنگاویک لەتاریکی خۆم دەخۆم

xx

ئەو شاجوانی گۆل بە دەم وەفاداری دڵ بەخەم
نەبوو دەرمانی دەردی تۆ چارهی خۆم چۆن بکەم
وا شیواوەو سەرگەردانە دڵ لۆمە ی خۆم دەکەم
دەموئ بۆ دەرگای لوتفی خودا هانای خۆم ببەم

xx

کام دەریا گەورەیه لە دنیا هیندە ی دڵ پرنیه
وہ هیچ بورکانیک هیندە ی جوانیت بەگور نیه
کەچی زامی موژگانی تۆ کپو ئارامی کردیه
هیندە مەستە بە چاوی یار باکی بەئازار نیه

گیانہ دەمیڤکە دامام ھزرەم بۆم کۆ نابیتەوہ
ئاسۆی دل تەم گرتویەتی و پروون نابیتەوہ
دەلێن رینگای رۆیشتنت گرتۆتە بەر دەرۆی
رینگات پروون و بەھەشتبێ پەشیمان ئەبیتەوہ

xx

ھەر ھەمووان دەیانەوێت واژووین بۆ بکەم
ھەرچی بلێن بلێم بەلێ و ئیتردەنگ نەکەم
کوردایەتی ھەر بەلانییم نۆکەری بۆ ئەو بکەم
منیش پەیمانم داوہ نۆکەری بۆکەس نەکەم

xx

تیری مورگانن ئامادەن وتیغی برۆت شەردەکا
زامی کۆنم ھاتوو نە سۆ ئەشکی چاوم تۆفان دەکا
ئەسیری زولفی تۆیە دل چاومرپی ئیحسان دەکا
سا وەرە دل بەرەبەت خەندە زامەکانم دەرمان دەکا .

نامەوئى تا دوا رۆژى زىن بەيەگەوہ بين
پير و رەزىل لە بەرچاوى يەك ناشىرنىن
ويستم دوو ئاشق بين لە يەگتر دوور بين
تا وەك مەم و زىن تەنيا ساتى پيگەوہبژين

xx

سەبرى چاوەروانىم نەما خودايە يارنەهات
مەرھەمى ئيشى دوورى و دەردى دل نەهات
وا من لە تاريكى و بيدارى شەوى مەينەتا
چاوەروانم رۆشنايى چاوەگانم ھەر نەهات

xx

ووتەم بەھارە ئەم شەو گيانى شيرينم بوئيرەدى
كەچى ليرە شيوەنە نالەى مەحوى ومەولانە دى
لەبەختى رەشم ھەرزستانە سەرما وسەھۆلەدى
ئەى عازفى زەمان تۆبلىي تەببىي ئەو زامانە بى

گريان و خەندەم بارانى ھەورى عىشقىڭ گىانە
چەخماخە لەپروخسارى تۆ وەردەگرن لەيەك كاتا
گەر تۆ لە فيزيا بزاني سووتان بە چى يەكسانە
بەلام كيميا دوو جەمسەرە زامە و ھەم ھەتوانە

xx

تۆ زامى دلت كولاندمەوہ و بەجيت ھيشتەم
وا بيڊارم لە بى توييا ئەي پەرى بەھەشتەم
چيىكەم من كە تۆى ھەتوانى دل و ھەستەم
ھەر ئاوا دەمكوژى يان تىناگەى لە مەبەستەم

xx

كامە كىشودەر ھيندەى چاوت شير و تيرى ھەيە
كام ئيمپراتور ھيندەى گونات لەشكرى ھەيە
دەئىيى چينە سينەت ئەنواعى ميوەيى ھەيە
گەر پيمبلىيى تۆ لەكئى مەيلى ئەو ولاتەم ھەيە.

دهلین به هار بی دشت و کیوو ددره وشیته وه
نیرگز و هه لاله و بهیبون دووباره دهژیینه وه
گوله رهنز خونچه دهگرن و باخ دهرآزینه وه
تۆبلی شه ونمی گونات به خونچه بیته وه

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ووتتم له سنوری عیشق دهرنه چم چاکه
کهوا دلم له دهوری بالای خور و خاکه
کهچی هه موو رهنجی به بادام به چاری
ئهو دل به ره شوخ و دل رهق و بی باکه

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

سهبری دووریم له کی بوو که من دلم پر خه فایه
تۆبی خودا وهره کاتی گلهیی و ساتی وه فایه
دهرمان که دهردی دل هه تا گیانم له بهر دایه
دهبی چیبکه م گهرنه بزم به موریدی ئه م خانه قایه

كەى ھەتاو ھىندەى رۆژى روت بەتاو
خەتاى رۆژ نىە كە دەنالم ئارامم لىپراو
بەشوعلەى چاوى تۆ ھەمووگيانم سووتاو
بەيلە ماچى فراكەم دونيا بۆكەس نەماو

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

داگىركەران ئىوہ خاوەنى وولاتى من نىن
بى سوودە بەندىخانەو سىدارەو سەربىرپىن
گەرخودا دەستمبدا لە شۆرش و راپەرىن
خەندە وپىكەنىن وليدەكەم بەگىران وشىن

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ووتەم بە بولبول من زاھىد وئەھلى نوپۇم
مەستەر لە تۆ غەزەل خوان ونازار چىپۇم
تۆبەھاران ئازادى بۆ گۇناى گول بچىرى
من مەگەر گيانم لەسەر رىگای يار بنىپۇم.

تازيز ئەم شەو پەنجەرەى دلم ھەر كراوہ بوو

خۆ ژوورى ھزرم بى تۆ وەك كە لاوہ بوو

تۆش ھەرباسى خۆشەويستىت دەكەى بۆم

كە چى خۆشەويستى تۆھەرئەم سالاوہ بوو

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

بى تۆ لە شارى خەم دەژىم لە بەھارم چى

ھىندە ساردە ھەناسەم زۆر لە بەفر دەچى

مەيلى رۆژى روت دەكەم با دەرکەوى

بەبى تۆ لەرۆژى خۆشەويستى بلىم چى

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ئەگەرچى گريانى ئەم شەو دووبارە بوو

بى ھىوايم وەك چاودەروانى سىدارە بوو

گيانەئەشكى چاوانت بۆمن سەدقنارە بوو

خۆزگە لەم ساتەدا چاويكت لەمن دەبوو.

وامهزانه كه نازانم ئىمه له يهك جياوازين
من و تو نه هاوسهنگه رين نه يهك ريبازين
تو كه تهنيا بازرگاني خواست ئارهزووى
وادهزاني ئىمهى بينهوا بى هوش و تهنياين

xx

گيانهكهم شهو رۆژ تىپه رين تو نههاتى
چيبكهم مانگ و رۆژ هاتن ههر نههاتى
خه مبارو بيدار مدهتيكه لي ره چاوه رپم
نازانم بو هينده سه رگه رمو و بى باكى

xx

ببوره هه رگيز هه له م نه كرد به هه له ت بر دم
هه له يهكى وا وا دهزانم هه ربه زيندوى مردم
گه ر هه له نه بوو بيم په شيمان نيم له ر ابر دوو
دهبى تاهه م هه ر بگرييم بو عومرى بابردووم.

گیانە دڭ رەقیت سنووری سەبری تیپەپرانە
ئازیز هیئە گریام هەتا ئاسمانیشم گریاند
هەناسەم بوو زریان دار و بەردی هەژاند
کەچی ئازیزم تۆ دڭ سوتوومت برژاند
xx

دەزانم رۆژی دەمکوژی دووری حەبیبە
یاران لیم گەرین کە ی من کارم بە تەبیبە
کە دلبەرم دڭ بردووم ئازیزان مانع مەبن
پیی بلین ئەگەر گیانمی دەویت دەبا بیبا
xx

توخوا بە شەراب مەستمکە کوا شەرابم دەوی
خۆت سەرقال مەکە شەربەتیی سیوم دەوی
مەدەتیکە لەم دوورەو بەیری باوەشی تۆدەکەم
من تەنیا ماچیکی دوولییوی ئالم دەوی.

كەى تەيرى شەو دوژمنى رۆژە عاشقى شەوانە
وا لە دەستم چو زەمانى وەسل و مروّف كەمزانه
لەزەتى خوشى هيندەيه تا موسيبەت ديتەپيش
كەسەردەمى ژوان بەسەرچو ژيان دەبيتە بەهانە

xx

خودايە لە بەهشتا كوردستانىك هەبيت
ئەم پەريە شوخەى من لەم بەهەشتە بيت
دل پر لە زامە دامينم بەخوينى بەت نەبيت
وەرە گيانە بەلام جامت لەدەست دانەبيت

xx

نازيرم سەيرە كە تۆ ليّرهى وناوم دىنى
زۆر جاريش ناوى خوشەويستى دىنى
من كە سەرقالى يادگار يەكانتم ليّرانە
بروا ناكەم تازە بەهاربى شادى بينى.

تۆلەرەدى دىل و ھەناسەت شىوھن دەكەن
چاۋى جوانت ئارەزوۋى باۋەش دەكەن
بى ھىوا دىيارى ھىۋاى دىل و گىيانەكەم
عاشق ومەعشوق بۆدەبى شەرمى بىكەن

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

كوانى دلى ۋەك ئەئماس پاك و بىگەرد
لەدەست زەمانە نەيدىبى دەردو پەند
زۆرى بۆر و جوانى لەسايەى دەرمان
كامە كۆچەر دەگات بەكىۋى سەھەند

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

بە شەۋم ووت بۆ ۋا تارىك و ساردى
بۆمن ھەرجىگى خەم ۋلانەى دەردى
ۋوتى بەبى مانگ منىش ھاۋدەردى تۆم
رەشم پۆشيوە لەدوۋرى رەنگى زەردى.

به ئۆ راسته نامه كهى من به تال بوو
ئووى سهرقالي كردووى خه يال بوو
باش بزانه من بو عانه داناچه مي مه وه
ئووى تووى ئوويت له هزرى مندا نه بوو

xx

خودايه پيناچي ئه م دل به ره رحه م به حالى من بکه
ده با مه له کل مه وت بي گيانم له خه م رزگار بکه
هيوام به چيبي له زيان يار نايه وي مه رحباي بکه
چي بکه م که مه ستانه زامى دلى من نه که

xx

چي له ياده وهرى وهك دوزه خ بکه م
که وا هه ميشه بيري به هه شت ده که م
خودايه رزگارم کهى له م دوزه خه
به ئکو بگه م به باوه شى په ريه که م.

دەمزانى عەشق خۆكوژىيە دەردىكە دەرمانى نىيە
وامزانى عىشقى تۆئەم ھەموئىش و ئازارەى نىيە
كەچى زامى عىشقى تۆئازارىكە ھاوشىۋەى نىيە
يارەكەم سەيرمدەكەى باكتبەگريەوزارى من نىيە

xx

ئەھلى مەن رېى دۆزەخم نىشان دەدەن
بە ماچى لىۋو شىرنى سىۋ مەستم دەكەن
غولمان بەخايام بەخيام خۆم نىشانەدەن
دەزانم كەوا بەھەشت ھەيە بۆكىم دەبەن

xx

من ووتەم وا بەھارە يار گول و نىرگز دىنى
نەرىتى عەشق وايە رېگا بە عەتر برشىنى
نەمزانى ئەو دى دلى بېنەوام دەشكىنى
وەرزم دەكاتە پايز تەرو وشك دەسووتىنى.

كاتىك تۇ ديار نەبى گيانە لە بەھارم چى
كوا ديمەنى بەھار ھىندە جوانە لە تۇ بچى
سا وەرە گيانە تاكەى لەبەر ئەم بانە بم
لە دووريت نالەى دل بۇ ئاسمان دەچى

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

وامەزانە كە ديار نەبى لە يادم دەچى
گيانە خۇ ھىچ كەس خۇى لە ياد ناچى
خۇشەويستيت تىكەل بەخوينم بوو
تارۇح نەدەم تۇ لە ھزرى من دەرناچى

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

كە تۇم ناسى دلّم پرنومىد بوو ئىستا وا نيم
ئەوہى لە دونيادا نەمدەزانى ئىستا زانيم
ترىفەى مانگى پرووت چىژى ژيان بوو
ئىستا لە دووريت مەئمور چاوەروانيم .

چاوهړې بووم تا هاتنی ئەستیره‌ی به‌ربه‌یان
ته‌نیاو بیدار هەر ووشکبووم له سه‌رمان
وهره گیانه بابمرم له شه‌رمان و له‌گه‌رمان
هه‌ناسه‌م له‌سه‌ر رووت ببه‌ستی خه‌رمان

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

چیت نه‌هیناوه بو مسکینان به‌هاری جوان
سوسن و به‌یبون وچیمه‌ن خه‌نده‌ی گولان
ده‌لین وا به‌هاره بی ناگا و سه‌رمه‌ستان
بولبولیش به‌هه‌زار ناواز که‌وتوته گریان

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

وهره‌گیانه هه‌تا زوووه به‌هارنه‌هاتوووه
بولبول له‌نیو گولشه‌ن شوینی نه‌گرتوووه
له نیوگولزار گولی گوناتی ونکردوووه
ئه‌گه‌رچی گولی وه‌ک گوناتم نه‌دیتوووه.

تۆ له رۆژ جوانتری با تاریکیت بهدوا دانئ
مانگیش ناگا به تۆ روو له کزی مهکه جارئ
ووتم هاوشیوهی مانگ ورۆژ مهبه دلبهرم
کهچی تۆههر رۆیشتی و بزربووی به جارئ

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

وهك به هاری بی بارانه دل له دووریت
ههوارگه و ژوانیکی ویرانه له دووریت
زاهیدی دابراو په شوکاو وسهرگهردان
مریدو مجوری گۆرستانه له دووریت

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ئهگهرچی بیزار وخه والووم له دووریت
هیوای دیدهنت نایه ئیت بنووم دهلی دیت
ئه م شه وچاوه ریبووم ووتم به یانیشبی دیت
مه جنون ئاساچاوم بریبووهره چرپه ی پیت.

بههؤى تۆ غه رقى نيو دهرىاي عيشق بووم
كه چى له ناسمانه گيانى شه كهت وماندووم
ئازيزم ئەم هه موو جوانه ي كه له وي بوون
په ريه كى وهك تۆ له وئى نه بوو بو دلى ونبووم

xx

ئازيزم ئەزانم زاست دوو جووره له ژيان
زانستىك بو هه مووانه گهر به وانه بيخوين
دووم ئيلهامه ناچيته ميشكى هه مووان
بو يه ئەهلى رۆح زياتر ده بينن به چاوان

xx

ئازيزم ئەم شه و هاتى چه پكى گولى نالت هينا
ئه توت بو كى هينده به نازچاوت هه لده هينا
وا سه رسام بووم به هاتنت ناوى خودام هينا
تۆ كه ده ست گرتبووم ئەتوت شه مال منى هينا.

مەستان ووتى دەلئىن ئەفسانەيە مەستانە
زۆربەي شيعرەكانت ئىلھامە و كاروانە
ووتەم ئىرەيى ناحەزانە بېروامەكە گيانە
هەستى من نالەيە دەربېرىنى ئازارو ژانە

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

گوئىزىر بوولەباخان بلبىل كەوتەنالە لەداخان
كەيار ديارنەما دل ڤووناك ناكا چراخان
دەسا ئەمشەو وەرە نەشمىلەي چاوجوان
هەم گول وەهەم يارم بەئارامى دل وگيان

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

نامەوئى هيندە بژىم بېم بە ئىخسىرى تەمەن
كە مردم بلئىن رزگارى بوو شيوەنم بو نەكەن
وەرە با لەژوانى ئەم شەو لە باوەشى تۆ بمرم
هەتا هەميشە بۆم بگريئى و لە يادم نەكەن.

ياران ديسا تەرزە داى لە بەھارى ژيانم
ھەئى وەراند بەروبومى تەمەن و ھىواكانم
وا لەيەك زوڤىرن خامە وپيئوس وچاوەكانم
لە تاوى زامى دل نەبى كپ بووہ دل وگيانم

xx

لە بىرتە چۆت ئەشكى چاوەكانتم ئەسرىپەوہ
خەمى دوورىو غوربەتم بەخەندە ئەگۆرپىپەوہ
خۆزگەم بەم رۆژانە كە رۆيشتى نەم دىتپەوہ
ئىستا وا من دەگرييم بۆنايى چاوانم بسرىتەوہ

xx

كە تۆ جوانترين جوانى لە بەرچاوم
دەزانم جوانى نابينا نيم ونەشيواوم
درۆ دەكەى ئەگەر بليى نە گۆراوم
شيئە مەيلى ماچ دەكا دلى سووتاوم.

سەيرە ۋا بەم ئىۋارە رۆژ لە ژىر ھەورە
ئەگەرچى لە زۆر شوين سامالە و بەھارە
خۇئاسمانى دلى منى بىگەردوو ساھىيە
كەچى مانگى رۋوت مەدەتيكە نا ديارە

xx

تۆ تورەبوۋى نەسىم لەبەرچى رېگا ناگرى
سۆزى غوربەت گيانيدا گرتووم ۋەك ئاگرى
چىبىكەم تۆھەمىشە راراي برىارت پىنادرى
گەرچى ھاوسنورنن شەرى تۆم پىناكرى

xx

كە ھاتى لەسەرداۋاي رەحمانىيان نەبوو
كە رۆيشتى خۇشەيتانىش مانعت نەبوو
لەو ھاتن ۋچوونە مەقسودى چىت ھەبوو
تەنيا بەسووتانى دلم خەيالت ئاسوودەبوو.

بوڳلارا خان

وا دهزانی که کیشوهری ئاسیایه دلی من
یان ژینگه یکی پر هیوایه سروشتی من
نازانی پاش ماوهی جه رسوم و بایلو جیه
سه د جار زینده به چال کراوه گه لی من

xx

مخابنه که مروڤ هیینده درنده بی
ته نیا خه می گیرفان وجهسته ی بی
بی ناگا له ئاوه دانی و کومه لایه تی
وهک مه نگووس دوور له مروڤایه تی.

تەنیا نىم ئەو شەۋانەى مانگ دېتە ئاسمان
لە گەل ئەدوئىت بەبى دەنگى تا درەنگان
ھاودەمى بېدارىمە بەخەندە وبەبى گريان
خۆزگە ئەتۆش جار جار ئەھاتى شەۋان

xx

ووتەم بى سودە تۆ سەماى مانگەشەۋ نازانى
تەنیا ئاگرىكى ھۆكارى دووبارە سووتانى
بە ئەشكى چاۋەكانت دلت كىردمە برىانى
شىۋاۋى مەستانەم كوشتمى چاۋى جوانى

xx

وامزانى كە رۇيشتەم ئەتوانم لەبىرتكەم
ھېندە دلشكاوم دەكرى فەرامۇشتكەم
كەچى دوورى تۆ ئاگرىكە دەمسووتىنى
ھەتا نەمكوژىت ناتوانم خامۇشىى كەم.

که هاتی شهو له خه و ناچوو خه و نی چی
تۆ که پهری بههشت بووی بههاری چی
کوا دنیا هیئنده شیرنه شهوی ههنگینی چی
ههستام له وینهبوی ووتم دنیا بهسهردهچی

xx

هیشتا دئی شكاوم ریم پیناده له یادت کهم
ئەشکی چاوهکانم نایهئن فهرامۆشت کهم
ئەگەرچی بی هودا دهنالینم له دووریت
هیشتادهئیم رۆژی دئی چاوهریدهکهم

xx

ئەم چار وهرزهیه دووباره دهبهوه
تهواو دهبن وهتیادا ههئدهچنهوه
بلی شتی بو ئەم ئهوینهم بلی
رۆح ئەدهم ئەگەر ئاشقت نهبمهوه.

دەلئى دەرۋم مائىئاويت لىدەكەم
خۇ بەبىي تۆمالم ويرانە گيانەكەم
تكايە مەرۋ و جىم مەھىلە تىكا دەكەم
خودا بمكوژى بى تۆ من چى بكەم

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

لە رابردوو هيندەم كىشتوو مەينەت وئازار
ژيانم هەر وەرزيك بوو زستانىكى بى بەھار
بۆيە دەموى لەدوای مردن سەدان سال بژىم
دوور لە ژىر دەستى و بىرەحمى نازى يار

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

هيندە دل رەق مەبە با ياوهرى شەوانت بم
ئارامى دل و دەرون و دەرمانى زامەكانت بم
عەترى خونچەگول خەندەى سەرليوانت بم
ھاوسۆزوكۆسكەوتە دەبا دەست لەملانت بم.

وا مهزانه عيشقى من بو تو بهس خه ياله
ئهى نەت ووت خواستنى من مال و حاله
كه ئىستا داواى شيرىنى و به ئين ده كه م
وهلامى تو هه ميشه ووشه يه كى تال تاله

xx

عشق و تەنيايى نالهى دل و جودايى
بى نهوايى جهفايى زورى مائىئاوايى
تيكه ئبوونى ههست به بههره ي خودايى
سالارى هزرى منن بيرمه ندى ودانايى

xx

بهر له وهى بمرم بوم بگريى گريانم دهوى
سوژ و هه ناسه ي دل ئه شكى چاوانتم دهوى
من له دوورى تو هه ميشه بيدار وبى حالم
لوتف و ميهره بانى نزاى تو ي جوانم دهوى.

لەم بەھارە ئاسۆ نەبوو بۆ ئاسودەیم
یا لەبەر ڕەشەبای عیشق پێرانەگەییەم
سەیری جوانی ئاسۆ و سروشت بکە
یاخوای دنیا بێ گەزنگی گۆنات نەبینم

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

چاوت ھەئەبێنە دنیا بارۆشنایم بگەریتەو
بەلکو نیگای جوانی تۆم بۆپرازی نیتەو
لەدلت دەرکە ئەوخالە ڕەشە کە ی خالە
وەرە ساتی بەماچی لیوت ئاشنام کەرەو

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

دەتوی دەرگای نیوانمان داخە ی وامەکە
تۆئەتەوئیت ریگا لەمانگیش بگری وامەکە
ئەتوی بەھاریشم لیبکە ی بە گەلاریزان
خیرەئاوا گۆراوی مائی دل و پیران مەکە.

بۆ پەيمان نەشكىنم وههلى وهشېنمه وه
كوا پەيمان هەر وا به دوور دهكه ويه وه
ئەترسم تا زهنگى پەيمان لى ئەدات
هينده به دوور كه وتم تونام ناسيه وه

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

له سه ره تاي نامه كانت ده تنووسى بىرتده كه م
ئه تنووسى بى تو بىرى خوگوشتن ده كه م
ئىستا بهس له پهراوىزى نامه كهت ناوم دىنى
كه چى له دوورى خامه ده سوتىنى پىنوسه كه م

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

نازانم چۆن جوانى دنيا سەر گهرمى كردم
وهك مانگ به دهر كهوت دونياى له بىر بردم
دهت ووت غولمانه نيگاي خهيام و جوانى
هينده بىبار بووم مه يلى دنياى پىكردم.

بېدارم وەرە بالا نەمام ئەى شاھى گولان
تەنيامو ئەشكى چاوم رېگا بەغەزەل نادەن
بەبېى سەنفونىا خەندەيى لىوى ئالى تۆ
خۆزگە دنياخەندەت دەھىنالاھىياتى گريان

xx

كەرۆيشتەم ھەست بە تەنيايى دەكەى
بى سوودە كەدلى شكاوت پينە بكەى
رۆزى دى بە دەنگىكى بلىند ھاوار دەكەى
دەلىى وەرە بەلكوزامى دلم تيمار بكەى

xx

چىرۆكى دنيا رۆمانىكى رومال نەكراوہ
مىژووى عيشقىكى نەبيستراو نەنوسراوہ
كى ناوى دنياى نەبيستىيە بۆنەناسراوہ
ئەو دنيايەى لەبەر جوانى ناوى لىنراوہ.

ماوهيه كه هينده بى لوتفى نام دويى
ته تهريش نامه كانت پيم نا گهيى
پيم ناليى تو رهش بينى يا په شيمانى
گول و په روانهش به رهش ده بينى

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

په رزىنى گولان درك و ئه سترى ته واوه
په رزىنى گولانى تو وهك ئاوريشم خاوه
شهروانان به ئه تم زامدارن و ئه ناليىن
كه چى دلى من به تيرى چاوت پيكاوه

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

چ نازيكي پر نازاره نازى چاوانى تو
هه رده لى هه نگينه شيرنى ليوانى تو
وه ره سه رينم ئه شه و ئه بپرهم
بكوژى دل و گيانمن كولى ئالى تو.

سەيرە ئىستا چركەى دلم دلت ناھەژىنى
كەچى بىدەنگى دلت وادلەم دەردەھىنى
خۇتنامەت راگرتووھيان كەس نىھەبىھىنى
كەمردم ئەوكەسە خەلاتكە مژدەت بۇدىنى

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ئەتوى تىكەل بن ئەشكى من و خەندەى تۆ
ئاھوو نالەى من وئاوازى جوانى وناسكى تۆ
چۆن يەك دەگرنەوہ گريانى من و خەندەى تۆ
عەزف ناكرى ئەم ئاوازه مەگەر لەباوہشى تۆ

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ئىلاھى مەرگى خۆم دىت بۆچلەم نەھات
كوا گۆرى من بۆ سەر گۆرستانىش نەھات
وا وىرانەبى مالى دل بۆ سەيرانىش نەھات
شىتە ئەودل بەرە فرمىسكى لەچاوان نەھات.

خۆ من له بهندی عیشق دەم نالان كەهاتی
پیم وتی له دلم شوینی نیه بو خوشه ویستی
خۆت کرد به باوهم هەر ئەتوت مەستی
ئیستا بۆنام دوینی حەیفه ئاوا بی هەستی

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

له روانگهی رهوشت جوانی عشقت بووم
له دلی پاکي خوشه ویستی وهۆگرت بووم
تا ئیستاش له نیو دلم تۆهر ئەو گوئی
که تۆمەستی نەمەستانه بی هیوای بووم

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

هیلاکی عیشقم وگوئیش له بههار زیزبووه
پیشتر جار جار ئەم دیت ئیستا هەر بزربووه
گهردەریش کهوی سەرشیته ههروا بووه
بهلام چیبکه م تیری چاوی رامی دل بووه.

هیشتا دلم نه شکاوه لیت گهرچی کؤنه شکاوه
هزرت زامداری کردم گیانم ههر له لات ماوه
تهیری دل نازارمهده که له داوی زولفت نالاوه
سه رشیتی تاکه ی بیی تو دنیا له من گؤراوه

xx

کیشه ی دل له گه ل نه م دلبهره کؤتایی نیه
وهک بلایی نه وپه ری بهه شته دل دؤزه خیه
له دووره وه به ناگری نه شقی نه و نه تویمه وه
نه و ده لیت من توانای خوشه ویستی تو م نییه

xx

تاکه ی دلی سووتاوم فه رامؤش ده که ی
بی ره حمانه ئیره یی به نیگای من ده به ی
ویرانه جه سته م بیگیانه دل له دوریت
پی م نالئی که ی دلی به ندم نازاد ده که ی.

وهره سهربانى گيانه جوانى مانگ برآزینه وه
تا ئەوانهى بۆدیدهنى جوانى دهچن بگه پینه وه
كامه گول هیندهى تۆجوانه له ناوباخ وچیمه نان
که وا شاعیران و زانایان به هۆنراوه دهى هۆننه وه

*****

له بهر سه مای گول و نازى چاویى جوان
دلّم سه دای ناله یی ده چیت بۆئاسمان
کواکى هه یه هیندهى تۆجوانبى جوان
یا په رى به هه شتى که نه مدیوه به چاوان

*****

من له ناخمه وه ده زانم تۆگولئیکى هه ل وه ریوی
چیبکه م که دل واده زانى خونچه ی نه پشکووی
له گه ل دلما که وتمه هه را له دوورى چرای گۆنات
ده لئیم چیبکه م بى چراله تاریکی تارییه شهوی

شيواوم له بهرنه هرته وتيري چاوت
من دهرسم له داوي زولفي خاوت
له خندهي ليوو روخساري شيواوت
له گه زهنگي گوناي شياوي هه تاوت
*****

كه گوري منيان هه لکهند گيانه تو نايه ي
کهوا له گوريشم داوين دهرانم هه رنايه ي
گوايه تودلت ده که يته گورستاني من
په يمانی وامه ده که کهس بروای پينايی
*****

جيهان له گونات ده بينم جيهانی دلّم
ناجمه که نيسه ئەم ميحرا به جينا هيّلّم
گهرچي ميحرا بي چاوت په رستگانييه
به لام نيگای تو گيانه دهرناچي له دلّم

